

Oana-Elena Hopârtean-Negoită

**Perspective pentru proiectarea
programelor educaționale bazate
pe învățarea experiențială**

Studiu în mediul online

Colecția Pedagogia experiențială aplicată

Presa Universitară Clujeană

Oana-Elena Hopârtean-Negoită

**Perspective pentru proiectarea
programelor educaționale bazate
pe învățarea experiențială**

Studiu în mediul online

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2026

Colecția *Pedagogia experiențială aplicată*
este coordonată de Ramona Răduț-Taciu și Olga Chiș

Referenți științifici:

Conf. univ. dr. Cătălin Glava

Conf. univ. dr. habil Ioana Magdaș

ISBN 978-606-37- 2894-5

© 2026 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Tehnoredactare computerizată: Cristian-Marius Nuna

Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. B.P. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel.: +40 744 687 884
E-mail: editura@ubbcluj.ro
editura.ubbcluj.ro | libraria.ubbcluj.ro

Cuprins

<i>Mulțumiri</i>	4
Introducere	5
CAPITOLUL I. Coordonatele generale ale cercetării	8
I.1. Delimitarea problemei de cercetare și premisele cercetării aplicative.....	8
I.2. Designul cercetării științifice	9
I.2.1. Întrebările de cercetare	9
I.2.2. Scopul cercetării	9
I.2.3. Obiectivele specifice ale cercetării.....	9
I.3. Metodologia și strategia cercetării	10
I.3.1. Profilul grupului țintă.....	10
I.3.2. Instrumentul de cercetare	11
I.3.3. Derularea cercetării și colectarea datelor	13
CAPITOLUL II. Nevoile adolescenților: analiza și interpretarea datelor.....	14
II.1. Procesarea datelor.....	14
II.2. Interpretarea datelor – rezultatele obținute	14
II.2.1. Caracteristicile mediului din care provin, învață și se dezvoltă adolescenții	16
II.2.2. Caracteristicile mediului spre care aspiră și în care își doresc să ajungă adolescenții.....	23
II.2.3. Metodele prin care învață și se dezvoltă adolescenții	26
II.2.4. Competențele pe care doresc să și le dezvolte adolescenții.....	30
II.2.5. Nevoile actuale și interesele educaționale ale adolescenților pe termen scurt și mediu	33
II.2.6. Interesele, aspirațiile și nevoile de dezvoltare ale adolescenților pe termen lung	38
II.2.7. Analiza relației dintre profilul de studiu, genul și vârsta adolescenților și interesele și nevoile de formare pe termen scurt, mediu și lung.....	42
II.3. Raportul final de cercetare.....	51
CAPITOLUL III. Concluzii	53
III.1. Concluzii generale ale cercetării științifice	53
III.2. Diseminarea rezultatelor cercetării pedagogice întreprins	55
III.3. Limite ale cercetării, recomandări educaționale și noi direcții de cercetare	57
Bibliografie	59
Anexă.....	61

Mulțumiri

Realizarea acestui volum reprezintă rezultatul unei colaborări cu numeroși parteneri și specialiști, a căror contribuție a fost esențială. doresc să adresez mulțumiri deosebite celor care au făcut posibilă transformarea cercetării într-o resursă valoroasă pentru agenții educaționali:

- doamnelor inspectori școlari, prof. Carmen Cristina Sima și prof. Lavinia Mureșan, care au facilitat colaborarea cu Inspectoratele Școlare Județene din Suceava și Cluj. Susținerea dumealor a fost esențială în diseminarea chestionarului de cercetare în multiple unități de învățământ, facilitând colectarea a sute de răspunsuri de la adolescenți, fapt ce a aprofundat nivelul analizei și a deschis noi oportunități de dezvoltare.
- adolescenților implicați în completarea chestionarului, cărora le sunt profund recunoscătoare pentru deschiderea și sinceritatea răspunsurilor oferite. Contribuția lor a fost critică pentru elaborarea acestei cercetări.
- doamnei Conf. univ. dr. Otilia Clipa, directorul Departamentului de Științe ale Educației din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, pentru ideile valoroase și dialogul constructiv prilejuit de Conferința Internațională *Teacher Education for Promoting Well-being in School* din iunie 2020. Această participare a reprezentat cadrul pentru prezentarea publică a rezultatelor cercetării.
- echipelor de redacție de la *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Psychologia-Paedagogia* și *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, pentru profesionalismul și recomandările oferite în publicarea rezultatelor articolelor care au pus bazele teoretice și practice ale acestui volum.
- echipei de redacție a editurii Presa Universitară Clujeană, sub coordonarea doamnei director Codruța Săcelean, pentru rigoarea și îndrumarea care au condus la publicarea acestui volum.
- doamnei Violeta Ieremie, pentru atenta și riguroasa revizie a textului, asigurând claritatea necesară în ochii cititorilor.
- domnului Gabriel Danea, pentru profesionalismul și consultanța oferită la nevoie în validarea analizei statistice, astfel încât aceasta să evidențieze cu acuratețe rezultatele obținute și fundamentarea științifică a cercetării.

Nu în ultimul rând, mulțumesc tuturor celor care au contribuit, la derularea acestei cercetări și la publicarea cărții, oferind din resursele sau experiența lor în fiecare moment în care a fost necesar.

În încheiere, aș dori să reamintesc că lucrarea de față deschide un dialog, fiind un punct de pornire pentru părinți, educatori și specialiștii care doresc să sprijine tinerii în mod conștient, în pas cu cerințele secolului XXI, cu încredere și creativitate. Mulțumesc tuturor celor care aleg să continue acest drum alături de noi.

Introducere

Lucrarea *Perspective pentru proiectarea programelor educaționale bazate pe învățarea experiențială – studiu în mediul online* a pornit ca urmare a unei dorințe personale de a deschide dialogul dintre mediul academic de cercetare și adolescenții din România, pentru a veni în întâmpinarea lor cu soluții concrete și pertinente, ancorate în nevoile prezentului.

Acest demers a fost posibil prin intermediul cercetării doctorale, derulate în perioada 2016–2023, intitulată *Proiectarea și implementarea de programe educaționale, bazate pe învățare experiențială, pentru dezvoltarea personală și socială a adolescenților*, care a oferit fundamentul teoretic și cadrul metodologic necesar pentru a extrage și sintetiza datele care stau la baza acestui volum.

În acest context, problematica științifică pe care această lucrare o abordează este legată de nevoia de a cunoaște aspirațiile adolescenților pe termen scurt, mediu și lung pentru a le putea alinia cu oferta educațională, cerințele pieței muncii și prioritățile europene privind competențele-cheie de dezvoltat în rândul tinerilor.

Considerăm această temă de interes științific, întrucât reușește să răspundă la întrebări esențiale pentru agenții educaționali, oferind informații valoroase privind așteptările adolescenților de la contextele de învățare. Ținem cont de faptul că adolescența reprezintă o perioadă de tranziție marcată de provocări, întrebări și transformări, fiind o etapă crucială pentru dezvoltarea și consolidarea unor competențe cu impact direct asupra nivelului de performanță școlară, a calității relațiilor intra și interpersonale și, ulterior, în succesul rezultatelor profesionale. Din acest motiv, implicarea adolescenților în etapa de proiectare a intervențiilor educaționale dedicate lor, îi transformă în coparticipanți ai propriei formări, aliniind procesul de învățare la aspirațiile, obiectivele și valorile personale.

Originalitatea lucrării se bazează în trei direcții complementare: contribuția teoretică, metodologică și aplicativă, având ca axă centrală utilizarea unei strategii de proiectare ascendentă (de jos în sus).

Contribuția teoretică urmărește consolidarea fundamentelor învățării experiențiale în spațiul românesc, integrând viziunea tinerilor asupra competențelor secolului XXI și impactul mediului asupra dezvoltării psiho-sociale. Această perspectivă demonstrează că mecanismele psihopedagogice ale formării rămân constante și adaptabile, indiferent de coordonatele temporale. Faptul că studiul își are originile într-o cercetare debutată în 2018 îi conferă o valoare de reper pentru prezent. Această distanță temporală oferă o bază de referință pentru analiza nevoilor și așteptărilor adolescenților de la mediile de învățare, dintr-o perioadă pre-pandemică, în care interacțiunea umană era neinfluențată de accelerarea digitalizării, iar accentul se punea pe interacțiunea directă. Mai mult, pentru viitoarele cercetări, reprezintă un reper pentru a înțelege cum evoluează preferințele tinerilor în timp și care poate fi impactul schimbărilor din ultimii ani asupra noilor generații. În plus, deși contextul tehnologic sau economic poate suferi modificări, demersul reconformă că aspirațiile fundamentale ale tinerilor (nevoia de autonomie, explorare și impact social) reprezintă constante între generații diferite.

Contribuția metodologică a lucrării rezidă în adoptarea unei strategii de cercetare bazate pe vocea beneficiarului: evităm să pornim de la o viziune predefinită a adulților despre ceea ce *ar trebui* să învețe tinerii, ci fundamentăm proiectarea programelor pe ceea ce *ei înșiși declară*. Această

abordare, de tip *bottom-up* (de jos în sus), inspirată din principiile managementului îmbunătățirii continue, valorifică baza empirică oferită de cele peste șapte sute de răspunsuri colectate, explorând perspectiva expusă de tinerii participanți la studiu.

Contribuția aplicativă a lucrării se distinge prin transformarea cercetării într-un instrument de prognoză pentru specialiștii care doresc să proiecteze programe educaționale relevante pentru adolescenți. Volumul oferă date inițiale despre așteptările tinerilor pe termen scurt, mediu și lung, precum și soluții practice pentru valorificarea rezultatelor. Astfel, cercetarea depășește granițele unui studiu diagnostic, contribuind la crearea unor oportunități de formare în armonie cu așteptările și valorile generațiilor actuale. Mai mult, prin caracterul său structurat și flexibil, metodologia utilizată în cadrul cercetării poate fi oricând replicată în contexte educaționale similare, oferind practicienilor un instrument reper de investigare și adaptare continuă la cerințele și așteptările tinerilor. În plus, demersul poate fi cu ușurință scalat la nivel micro (la clasă, la debutul unui semestru, al unui modul sau al unei activități extracurriculare). Această adaptabilitate transformă instrumentul într-un reper practic și imediat pentru orice cadru didactic sau formator care își dorește să calibreze conținutul educațional în funcție de așteptările reale ale participanților, încă de la începutul colaborării.

Structura lucrării este organizată în trei capitole, după cum urmează:

- În Capitolul I, intitulat „Coordonatele generale ale cercetării”, sunt prezentate delimitările problemei investigate, designul științific (întrebări, scop, obiective) și metodologia aplicată, oferind detalii despre participanți, demersul investigativ și procedura de lucru.
- În Capitolul II, intitulat „Nevoile adolescenților: analiza și interpretarea datelor”, este realizată procesarea și interpretarea rezultatelor obținute. Sunt explorate caracteristicile mediului de dezvoltare actual, mediul spre care aspiră tinerii, metodele preferate de învățare, precum și interesele și nevoile de formare pe termen scurt, mediu și lung. Capitolul include, de asemenea, o analiză corelativă între profilul de studiu, genul, vârsta participanților și aspirațiile acestora, finalizându-se cu un raport de cercetare.
- Lucrarea se încheie cu Capitolul III, intitulat „Concluzii”, în care sunt prezentate concluziile generale, modalitățile de diseminare a rezultatelor, precum și limitele și recomandările privind direcțiile viitoare de dezvoltare a cercetării pedagogice.

Prezentul volum poate fi consultat ca resursă de sine stătătoare, însă reprezintă ultima etapă a unui proiect de cercetare structurat în patru volume complementare. Împreună, acestea oferă o soluție completă pentru transformarea educației prin experiență.

- Volumul 1 – **„Învățarea experiențială și educația pentru viitor a adolescenților”**, stabilește pilonii conceptuali în contextul dezvoltării competențelor secolului XXI și confirmă importanța mediului și a educației ca factori esențiali de luat în considerare în proiectarea și implementarea programelor;
- Volumul 2 – **„Programe educaționale bazate pe învățarea experiențială. Aplicații educaționale formale și nonformale”** se concentrează pe arhitectura strategică și pe optimizarea proceselor specifice educației prin experiență, oferind un cadru de lucru validat pentru dezvoltarea adolescenților;
- Volumul 3 – **„Învățarea experiențială în școli. Investigații psihopedagogice”**, validează principiile expuse în volumele anterioare prin două studii de caz realizate în unități de învățământ din Cluj-Napoca;
- Volumul 4 – **„Perspective pentru proiectarea programelor educaționale bazate pe învățarea experiențială – studiu în mediul online”**, explorează nevoile autentice ale tinerilor identificate în mediul online, oferind fundamente empirice pentru designul programelor educaționale.

Întreaga serie se bazează pe convingerea noastră că este esențială colaborarea între mediul de afaceri, mediul educațional și mediul social pentru a crea programe educaționale necesare dezvoltării tinerilor de astăzi. Prin urmare, ne dorim ca lucrarea de față să încurajeze comunitatea academică și practicienii să extindă metodologiile și bunele practici în afara granițelor cu care au fost obișnuiți, pentru beneficiul generațiilor prezente și viitoare.

Împreună, cele patru volume ale seriei conturează un răspuns complex și argumentat la întrebarea: **Cum putem sprijini adolescenții să se dezvolte armonios în contextul actual și în viitor?**

CAPITOLUL I.

Coordonatele generale ale cercetării

Este o realitate faptul că, până în momentul de față, s-au dezvoltat servicii personalizate și specializate pentru a satisface nevoile oamenilor de pretutindeni. Practic, nu există nicio industrie care să nu-și adapteze serviciile și produsele în conformitate cu cerințele beneficiarilor direcți și indirecti.

Însă atunci când discutăm despre identificarea nevoilor de formare ale adolescenților, prin colaborarea directă cu aceștia, pot apărea întrebările: „care este necesitatea identificării nevoilor adolescenților?”, „de ce să apelăm direct la tineri pentru a identifica acele nevoi, așteptări și dorințe particulare?” și „de ce ar trebui să ne obișnuim noi, agenții educaționali, să adresăm întrebări și să identificăm așteptările și cerințele beneficiarilor serviciilor noastre încă din etapa de proiectare a unui program de dezvoltare?”.

La fiecare dintre aceste întrebări, un răspuns fundamental ar putea fi următorul: pentru că dincolo de rigoarea cercetărilor sau a programelor educaționale, care sunt instrumente pentru dezvoltarea unor servicii educaționale personalizate, aceste interogații oferă date valoroase despre viața de zi cu zi a adolescenților și despre viitorul lor. Abilitatea de a adresa întrebări reprezintă o introducere în învățarea experiențială, facilitând crearea unui context de colaborare și proiectarea unor produse și servicii care să susțină dezvoltarea personalității beneficiarilor și a competențelor-cheie pe tot parcursul vieții. Rolul nostru, ca agenți de schimbare, este să oferim tinerilor exemple de referință privind modul în care colaborarea și programele educaționale pot aduce îmbunătățiri reale în viață.

I.1. Delimitarea problemei de cercetare și premisele cercetării aplicative

În cadrul acestei cercetări, ne propunem studierea unui aspect relevant pentru agenții educaționali privind aplicarea învățării experiențiale, domeniu care ia amploare în prezent la nivel național și internațional: fundamentarea programelor bazate pe învățarea experiențială pe nevoile, interesele și așteptările tinerilor. Această abordare reprezintă un răspuns necesar la tendințele actuale din educație, care pun accent pe alinierea experiențelor formative la realitatea generațiilor actuale.

Demersurile noastre își propun cristalizarea unei noi perspective asupra rolului și impactului învățării experiențiale asupra dezvoltării personale și sociale a adolescenților în contexte educaționale nonformale, plecând de la premisa că programele eficiente încep de la nevoile beneficiarilor, nu de la viziunile predefinite sau standardizate ale adulților.

Considerăm necesară și relevantă studierea acestei problematici, întrucât această temă rămâne o oportunitate de aprofundat în literatura de specialitate curentă. Ne propunem să oferim soluții clare, abordabile și implementabile în contexte de învățare nonformale, cu potențial de extindere și în contexte formale, sau informale, de către agenții educaționali.

De asemenea, dorim să evidențiem importanța învățării experiențiale în dezvoltarea adolescenților. Nu în ultimul rând, ne dorim să oferim perspective clare asupra rolului pe care îl au programele bazate pe învățarea experiențială asupra adolescenților pentru a încuraja agenții educaționali să colaboreze în vederea proiectării și implementării de programe ofertante și diversificate care să vină în întâmpinarea nevoilor tinerilor de a se dezvolta atât în acord cu propriile așteptări, cât și cu cerințele pieței.

I.2. Designul cercetării științifice

Derularea studiului din mediul online a urmărit următoarele etape:

- ✓ definirea întrebărilor de cercetare, scopul și obiectivele specifice studiului;
- ✓ stabilirea grupului țintă (participanții);
- ✓ alegerea metodei de cercetare în funcție de situația analizată și ținând cont de aspectele de calitate, cost și timp și construirea instrumentului de cercetare;
- ✓ aplicarea instrumentului de cercetare pe grupul țintă (procedura de lucru);
- ✓ verificarea chestionarelor completate și pregătirea datelor pentru prelucrare;
- ✓ prelucrarea, analiza datelor și interpretarea rezultatelor;
- ✓ elaborarea raportului final;
- ✓ elaborarea discuțiilor, a concluziilor, identificarea limitelor studiului și soluții privind dezvoltările ulterioare.

I.2.1. Întrebările de cercetare

Studiul a pornit de la următoarele întrebări de cercetare legate de nevoile de dezvoltare personală și socială ale adolescenților, neidentificate încă de școală și familie:

- 1) Care sunt caracteristicile mediilor din care provin adolescenții de liceu (grupa de vârstă 14–19 ani) și în ce medii aspiră să ajungă în viitor?
- 2) Care sunt principalele metode și instrumente de învățare pe care adolescenții le utilizează în procesul de formare și dezvoltare? În ce măsură sunt preferate instrumentele învățării experiențiale?
- 3) Care sunt competențele pe care adolescenții doresc să și le dezvolte, pornind de la competențele secolului al XXI-lea?
- 4) Care sunt nevoile de dezvoltare personală și socială ale adolescenților, neidentificate încă de școală și familie?
- 5) Există diferențe între interesele și nevoile de formare ale adolescenților pe termen scurt, mediu și lung, în funcție de profilul de studiu, genul și vârsta acestora?

I.2.2. Scopul cercetării

Scopul acestui studiu a fost să identifice nevoile de formare și de dezvoltare ale adolescenților cu vârsta între 14–19 ani, neidentificate încă de școală și familie, influența mediului asupra formării acestor nevoi, metodele prin care învață și se dezvoltă adolescenții, dar și competențele pe care doresc să și le dezvolte. Se dorește ca rezultatele acestui studiu să contribuie la proiectarea și implementarea programelor educaționale bazate pe învățarea experiențială, pentru dezvoltarea personală și socială a adolescenților din România.

I.2.3. Obiectivele specifice ale cercetării

Pentru a atinge acest scop, întrebările de cercetare au fost transformate în obiective de cercetare pe care, ulterior, le-am corelat cu instrumentul de cercetare.

Cercetarea a urmărit șapte obiective specifice:

1. identificarea caracteristicilor mediului din care provin, învață și se dezvoltă adolescenții;
2. identificarea caracteristicilor mediului spre care aspiră și în care își doresc să ajungă adolescenții;
3. identificarea metodelor prin care învață și se dezvoltă adolescenții;

4. identificarea competențelor pe care doresc să și le dezvolte adolescenții, pornind de la o selecție de competențe ale secolului al XXI-lea;
5. identificarea nevoilor actuale și a intereselor educaționale ale adolescenților pe termen scurt și mediu;
6. identificarea intereselor, aspirațiilor și nevoilor de dezvoltare ale adolescenților pe termen lung;
7. identificarea relației dintre profilul de studiu, genul și vârsta adolescenților și interesele și nevoile de formare pe termen scurt, mediu și lung.

I.3. Metodologia și strategia cercetării

Pentru a avea o imagine coerentă și clară asupra corelării dintre întrebările de cercetare, obiectivele cercetării și studiul derulat, le vom ilustra în Tabelul I.1.

Tabelul I.1. Corelarea dintre întrebările de cercetare, obiectivele cercetării și studiul derulat

ÎNTREBĂRI DE CERCETARE	OBIECTIVE SPECIFICE (O.S.)	TIP STUDIU
1. Care sunt caracteristicile mediilor din care provin adolescenții de liceu (grupa de vârstă 14–19 ani) și în ce medii aspiră să ajungă în viitor?	O.S. 1: Identificarea caracteristicilor mediului din care provin, învață și se dezvoltă adolescenții.	Exploratoriu
	O.S. 2: Identificarea caracteristicilor mediului spre care aspiră și în care își doresc să ajungă adolescenții.	
2. Care sunt principalele metode și instrumente de învățare pe care adolescenții le utilizează în procesul de formare și dezvoltare? În ce măsură sunt preferate instrumentele învățării experiențiale?	O.S. 3: Identificarea metodelor prin care învață și se dezvoltă adolescenții.	
3. Care sunt competențele pe care adolescenții doresc să și le dezvolte, pornind de la competențele secolului al XXI-lea?	O.S. 4: Identificarea competențelor pe care doresc să și le dezvolte adolescenții, pornind de la o selecție de competențe ale secolului al XXI-lea.	
4. Care sunt nevoile de dezvoltare personală și socială ale adolescenților, neidentificate încă de școală și de familie?	O.S. 5: Identificarea nevoilor actuale și a intereselor educaționale ale adolescenților pe termen scurt și mediu.	
	O.S. 6: Identificarea intereselor, aspirațiilor și nevoilor de dezvoltare ale adolescenților pe termen lung.	
5. Există diferențe între interesele și nevoile de formare ale adolescenților pe termen scurt, mediu și lung în funcție de profilul de studiu, genul și vârsta acestora?	O.S. 7: Identificarea relației dintre profilul de studiu, genul și vârsta adolescenților și interesele și nevoile de formare pe termen scurt, mediu și lung.	

I.3.1. Profilul grupului țintă

Cercetarea a vizat un grup țintă diversificat, definit prin următoarele coordonate socio-demografice, stabilite în funcție de obiectivele urmărite și de rezultatele empirice obținute în studiile de caz prezentate în volumul „*Învățare experiențială în școli. Investigații psihopedagogice*”. Prezentarea generală a coordonatelor eșantionului este sistematizată în Tabelul 1.2.

Tabelul I.2. Date generale despre participanții vizati

Criteriu	Detalii grup țintă
Vârstă	participanți cu vârste cuprinse între 14 și 19 ani, elevi înscriși în învățământul secundar superior (clasele IX–XII);
Gen	distribuție mixtă, incluzând subiecți de gen feminin și masculin;
Mediul de proveniență	acoperire națională, incluzând subiecți atât din mediul urban, cât și rural
Structura familie	participanți proveniți atât din familii biparentale, cât și monoparentale

Alegerea acestor criterii generale a fost determinată de necesitatea de a asigura o reprezentativitate cât mai largă a eșantionului, facilitând colectarea de date relevante privind experiențele de învățare ale respondenților, precum și nevoile și așteptările acestora față de noile contexte de învățare.

Mediul a fost un criteriu fundamental și prin prisma cercetărilor anterioare, care au evidențiat rolul său ca factor esențial de luat în considerare în proiectarea și implementarea programelor bazate pe învățarea experiențială. Aceste argumente teoretice sunt expuse pe larg în volumul *„Învățarea experiențială și educația pentru viitor a adolescenților”*, care confirmă importanța mediului și a educației ca factori determinanți de luat în considerare în proiectarea și implementarea programelor. Am urmărit să analizăm atât perspectiva geografică (mediu urban sau rural) cât și perspectiva psiho-socială (mediul informal, reprezentat de familie). Acest demers a urmărit identificarea unor diferențe între respondenți pentru a permite personalizarea soluțiilor educaționale propuse ulterior cercetării.

Mai mult, am inclus structura familiei în cadrul analizei deoarece am dorit să verificăm dacă disponibilitatea pentru învățarea experiențială este condiționată de contextul familial și dacă adolescenții din medii familiale diferite exprimă nevoi diferite de dezvoltare. Această variabilă ne permite să proiectăm programe incluzive, capabile să se adreseze atât tinerilor care au un suport familial extins, cât și celor care trebuie să își gestioneze resursele și prioritățile de învățare având suportul unui singur părinte.

I.3.2. Instrumentul de cercetare

Proiectarea instrumentului de cercetare a fost elaborată pornind de la analiza literaturii de specialitate privind învățarea experiențială, competențele secolului XXI, modelul piramidei nevoilor lui Maslow și nevoile de dezvoltare psiho-socială a adolescenților.

Raționamentul utilizării anchetei pe bază de chestionar

După stabilirea obiectivelor menționate anterior, o primă provocare metodologică a vizat alegerea celei mai adecvate metode de cercetare, raportate la natura investigației, precum și la criteriile de eficiență: calitate, cost și timp. Întrucât s-a urmărit colectarea unui volum ridicat de informații, dar și pentru că tema studiului atinge dimensiuni ale vieții private a respondenților, s-a decis evitarea interacțiunii directe, optându-se pentru aplicarea unui chestionar anonim, în format electronic.

Astfel, a fost elaborat un chestionar online, în conformitate cu cerințele studiului. Acesta a oferit o serie de avantaje: interval mai scurt de realizare, operativitatea colectării răspunsurilor, posibilitatea exercitării unui control mai riguros al modului de completare (impunerea unor limite de închidere a chestionarului doar după completarea tuturor întrebărilor), prelucrare facilă, costuri reduse și o diseminare ușoară.

Platforma și accesibilitatea

Platforma de creare și diseminare a chestionarului a fost Google Forms. Chestionarul a putut fi completat de pe orice tip de dispozitiv (laptop, calculator, tabletă, telefon mobil), ceea ce a crescut considerabil rata de răspuns.

Protecția datelor, accesul la studiu și pregătirea participanților

Pentru a proteja datele personale ale participanților, dar și pentru a-i încuraja să fie sinceri în auto-raportare, s-a evitat colectarea datelor de identificare și de contact. Asigurarea anonimatului a fost esențială pentru crearea unui climat de siguranță. În plus, pentru a respecta normele de etică a cercetării, am utilizat un consimțământ informat de participare, care a fost acceptat online de toți participanții la studiu, înainte de accesarea paginii web a chestionarului.

Ca măsură de pregătire și familiarizare cu modalitatea corectă de completare a chestionarului, la începutul studiului a fost integrată o întrebare de exersare. În acest mod, participanții au avut ocazia de a se familiariza cu tipul de chestionar și cu modalitatea de completare.

Etapele elaborării și validării instrumentului

Validarea instrumentului s-a realizat prin mai multe metode complementare, adaptate naturii exploratorii a demersului:

- analiza literaturii de specialitate: construcția itemilor a pornit de la o investigație prealabilă a teoriilor învățării experiențiale, competențelor secolului XXI, piramidei lui Maslow și impactul mediului asupra nivelului de dezvoltare personală și socială, aspecte detaliate în lucrarea „*Învățarea experiențială și educația pentru viitor a adolescenților*”;
- validitatea de conținut: s-a realizat prin corelarea directă a itemilor cu obiectivele cercetării și literatura de specialitate. Structura chestionarului a fost organizată în următoarele secțiuni:
 - investigarea mediului de proveniență și a celui ideal: proiectarea itemilor a vizat identificarea contextului de viață (rural/urban, tipul familiei) și a celui educațional (școală de stat/privată, profil de studiu), precum și identificarea mediului ideal, în viziunea adolescenților;
 - metodele de învățare experiențială: itemii au fost construiți pentru a evalua o gamă largă de metode active de dezvoltare prin învățarea experiențială, permițând identificarea preferințelor, în funcție de profil, vârstă și gen;
 - competențele secolului XXI: această secțiune a chestionarului a vizat colectarea de informații privind viziunea participanților asupra unei selecții din competențele cheie agreate la nivel național, European și mondial ca fiind necesare pentru inserția cu succes pe piața muncii;
 - corelarea cu piramida nevoilor lui Maslow: includerea unor itemi inspirați din ierarhia nevoilor umane (siguranță, apartenență, stimă și contribuție socială) a intenționat să identifice nevoi adiționale de dezvoltare ale tinerilor.
- validarea prin expertiză și bune practici s-a realizat prin structurarea secțiunilor chestionarului ținând cont de exemple de activități și interacțiuni cu adolescenții în cadrul cercetărilor anterioare, precum și a modelelor din organizațiile naționale și internaționale de profil, analizate în cadrul lucrărilor „*Programe educaționale bazate pe învățarea experiențială. Aplicații educaționale formale și nonformale*” și „*Învățarea experiențială în școli. Investigații psihopedagogice*”.

În concluzie, cercetarea prin sondaj a asigurat un mediu sigur pentru auto-dezvăluire, facilitând totodată o colectare eficientă, extinsă în diferite județe ale țării și o prelucrare rapidă a bazei de date. Această abordare metodologică a permis identificarea unor perspective valoroase asupra nevoilor și așteptărilor tinerilor în condiții de eficiență și eficacitate metodologică.

Instrumentul utilizat în cadrul cercetării poate fi consultat atât în cadrul anexei, cât și accesând următoarea adresă: <https://forms.gle/Av5NniyccuyLnGSU6>.

I.3.3. Derularea cercetării și colectarea datelor

După elaborarea chestionarului, înaintea lansării cercetării, instrumentul a fost supus unei etape de pre-testare pe un eșantion restrâns de cinci adolescenți, demers care a validat claritatea întrebărilor și accesibilitatea completării chestionarului atât de pe dispozitive mobile cât și de pe desktop.

Colectarea efectivă a datelor s-a desfășurat în perioada 2 decembrie 2018–21 iunie 2019.

Pentru a culege date cât mai diversificate și un volum relevant de răspunsuri, strategia de eșantionare a fost una adaptativă: într-o primă etapă, au fost selectate licee de stat și private cu profile diferite din municipiul Cluj-Napoca. Cu toate acestea, după lansarea chestionarului, constrângerile au ținut de reticența unora dintre unitățile de învățământ selectate de a susține derularea studiului prin diseminarea chestionarului în rândul adolescenților. Ca măsură corectivă, s-a apelat la Inspectoratele Școlare Județene din Cluj și din Suceava care și-au oferit acordul pentru participarea la cercetare.

Simultan colaborării cu Inspectoratele Școlare Județene, pentru a spori acoperirea teritorială, instrumentul a fost distribuit și în mediul online prin pagina *Grow Up for Life* creată în 2017 în sprijinul demersului doctoral. Datorită acestei abordări complementare, au putut fi colectate răspunsuri din județele Bistrița-Năsăud, Brăila, Iași, Maramureș și municipiul București. Până la data de 21 iunie 2019, au fost colectate 775 de chestionare valide.

În Tabelul I.3 sunt exemplificate datele generale privind studiul derulat.

Tabelul I.3. Date generale despre studiul derulat (designul cercetării, metoda utilizată, instrumentul de cercetare, locațiile de desfășurare, colaboratorii, participanții și perioada de cercetare)

Studiul derulat	Designul cercetării	Metoda	Instrumentul	Locații de desfășurare	Colaboratori	Număr participanți	Perioada de cercetare
Studiu online	Cantitativă, exploratorie, descriptivă.	Ancheta pe bază de chestionar	Chestionar de concepție proprie	Județele Bistrița-Năsăud, Brăila, Cluj, Iași, Maramureș, Suceava și municipiul București	Inspectoratele Școlare Județene din Suceava și Cluj, centrul <i>Grow Up for Life</i>	775 participanți	Decembrie 2018 – Iunie 2019
TOTAL	1 studiu	1 metodă	1 instrument	6 județe de la nivel național și un municipiu	3 colaboratori principali	775 participanți	1 an școlar

CAPITOLUL II.

Nevoile adolescenților: analiza și interpretarea datelor

II.1. Procesarea datelor

Studiul realizat a fost de tip exploratoriu, descriptiv, situația fiind puțin cunoscută și studiată și s-a concentrat pe atingerea obiectivelor propuse, nefiind urmărită testarea unei ipoteze.

Analiza datelor statistice s-a realizat pe eșantionul format din 775 de adolescenți.

După culegerea datelor, chestionarele au fost supuse unor activități de editare (verificare și corectare a cuvintelor, acolo unde a fost necesar), codificare (stabilirea modului de codificare a datelor cantitative și calitative și asocierea simbolurilor) și tabulare (efectuată computerizat).

În etapa de prelucrare, s-a apelat la proceduri tipizate de standardizare și codificare a datelor, iar prelucrarea, analiza statistică a datelor și reprezentările grafice s-au realizat computerizat. În acest scop, s-a apelat la facilitățile puse la dispoziție de programul software *IBM SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)*, versiunea 20.

În cadrul cercetării, s-a utilizat analiza descriptivă a variabilelor (medie, mediană, valoare modală, abatere standard, minimul și maximul) și tabelul încrucișat.

Deoarece s-a dorit obținerea a cât mai multe informații libere de la participanți, chestionarul a inclus atât întrebări cu răspuns închis și variante multiple, cât și întrebări cu răspuns liber (nestructurat). În felul acesta, respondenții au putut să se exprime liber, nefiind constrânși de răspunsuri predefinite. Acest lucru a adus o multitudine de beneficii pentru cercetare, privind cantitatea și calitatea informațiilor colectate, varietatea răspunsurilor și identificarea unor tipare de nevoi și aspirații asupra cărora merită reflectat și cercetat și în viitor. Pentru a realiza analiza statistică a informației, toate cele 1.550 de răspunsuri au necesitat o codificare standardizată pe categorii de răspunsuri. Pentru a păstra linia cercetării, codificarea s-a realizat în funcție de natura răspunsului și de tiparele de răspunsuri identificate ca fiind repetabile. Întrucât anumite răspunsuri au fost complexe, acestora li s-au asociat mai multe codificări, astfel încât analiza statistică să fie cât mai corectă și completă. Procentele și totalurile prezentate în următoarele secțiuni ale lucrării sunt raportate la numărul de subiecți chestionați.

II.2. Interpretarea datelor – rezultatele obținute

În continuare, sunt surprinse principalele aspecte analizate în conformitate cu obiectivele stabilite. Validarea rezultatelor s-a realizat prin corelarea datelor descriptive obținute cu obiectivele cercetării, prin acuratețea prelucrării în SPSS și prin coerența procentajelor raportate la întregul eșantion.

Vârsta

Vârsta medie a adolescenților cuprinși în studiu a fost de 16,37 ani. Vârsta acestora se abate de la medie în plus sau în minus cu 1,20 ani. Modul (valoarea modală) are valoarea de 16. Acest lucru semnifică faptul că vârsta cel mai frecvent întâlnită la persoanele din eșantion a fost de 16 ani.

Vârsta minimă constatată a fost de 14 ani în timp ce vârsta maximă a fost de 19 ani.

Distribuția detaliată a statisticilor descriptive privind vârsta respondenților este sistematizată în Tabelul II.1.

Tabelul II.1. Statistici descriptive privind vârsta respondenților implicați în studiul online

N	Date validate	775
	Date lipsă	0
Media		16,37
Mediana		16,00
Modul (Valoarea modală)		16
Abaterea standard		1,202
Minimul		14
Maximul		19

Pentru o vizualizare grafică a fiecărei categorii de vârstă în cadrul lotului cercetat, a se vedea Figura II.1.

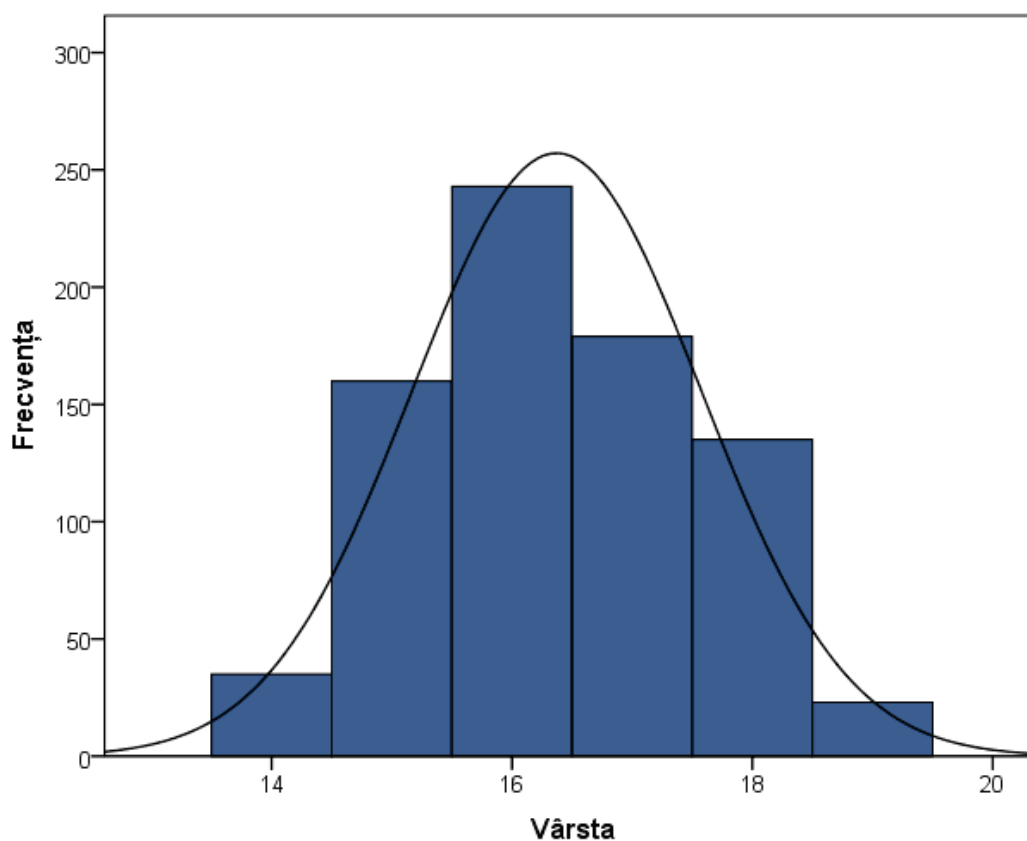

Figura II.1. Distribuția în funcție de vârstă a respondenților implicați în studiul online

Genul

Analizând structura lotului de adolescenți, se poate observa o predominanță a subiecților de gen feminin, aceștia reprezentând 68% din totalul respondenților, în timp ce segmentul masculin a constituit o treime din eșantion, respectiv 32%, conform datelor prezentate în Tabelul II.2.

Tabelul II.2. Distribuția în funcție de gen a respondenților

Genul	Frecvența	%
Feminin	527	68,0
Masculin	248	32,0
<i>Total</i>	775	100,0

Raportul dintre numărul de fete și cel de băieți implicați în cadrul cercetării este ilustrat vizual în Figura II.2.

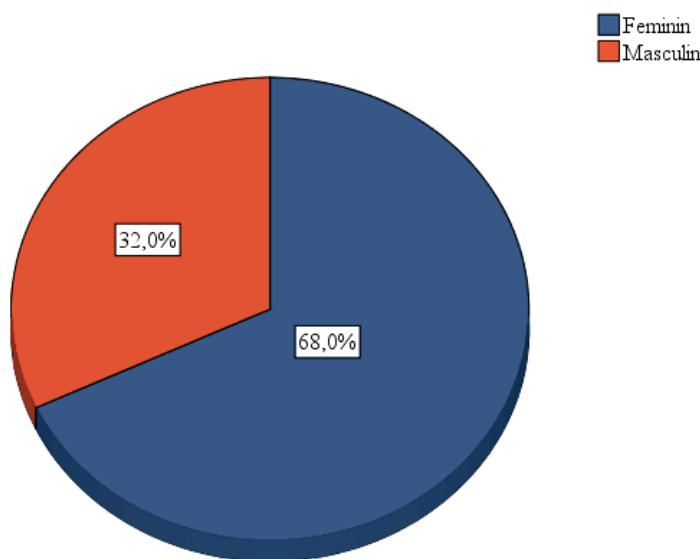

Figura II.2. Distribuția în funcție de gen a respondenților

Din analiza mediului de rezidență, lotul de subiecți a fost alcătuit din 57% adolescenți din zone urbane și 43% din zone rurale. Această repartitie asigură o viziune echilibrată asupra necesităților și așteptărilor acestora.

În ceea ce privește mediul familial și educațional, majoritatea respondenților (83%) provine din familii biparentale, iar 98% dintre ei sunt elevi ai sistemului public de învățământ. Referitor la specializarea acestora, predomină respondenții din profilul real (57%), urmași de adolescenți care studiază la profilul uman (28%), în timp ce restul participanților sunt elevi din ciclul gimnazial, școli vocaționale sau unități de învățământ cu profil economic și profesional.

II.2.1. Caracteristicile mediului din care provin, învață și se dezvoltă adolescenții

Primele întrebări (întrebările 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2 și 2.3.) au fost corelate cu primul obiectiv specific de cercetare al studiului, și anume „identificarea caracteristicilor mediului din care provin, învață și se dezvoltă adolescenții”.

Rezultatele obținute sunt prezentate în cele ce urmează.

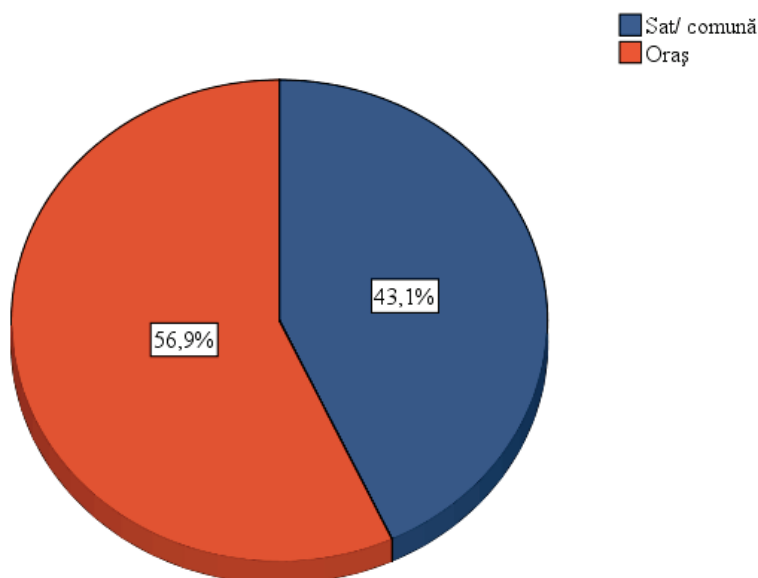
Întrebarea 1.1. Unde locuiești în prezent?

Un procent de 56,9% dintre respondenții la chestionar sunt din mediul urban în timp ce 43,1% sunt din mediul rural. Ponderea este relativ echilibrată, ceea ce ne oferă date relevante privind eşan-tionul studiat în următoarele etape ale chestionarului. Această distribuție a mediului de proveniență este redată sintetic în Tabelul II.3.

Tabelul II.3. Distribuția respondenților în funcție de mediul de proveniență

Locuiesc în:	Frecvența	%
Sat/comună	334	43,1
Oraș	441	56,9
<i>Total</i>	775	100,0

De asemenea, o reprezentare grafică a acestei distribuții procentuale este ilustrată în Figura II.3.

Figura II.3. Distribuția respondenților în funcție de mediul de proveniență

Întrebarea 1.2. Care este statutul civil al părinților tăi?

Pentru marea majoritate a respondenților (83,2%), părinții sunt căsătoriți. În cazul a 9,4%, părinții sunt divorțați în timp ce 4,4% locuiesc momentan alături de un părinte. În eșantion sunt, în proporții mici, adolescenți ai căror părinți nu sunt căsătoriți sau se află în altă situație. Situația privind statutul matrimonial al părinților este ilustrată în Tabelul II.4.

Tabelul II.4. Distribuția respondenților în funcție de statutul matrimonial al părinților

Părinții sunt:	Frecvența	%
Căsătoriți	645	83,2
Necăsătoriți	8	1,0
Divorțați	73	9,4
Momentan locuiesc alături de un părinte	34	4,4
Altele	15	1,9
<i>Total</i>	775	100,0

Distribuția procentuală a statutului matrimonial este redată grafic în Figura II.4.

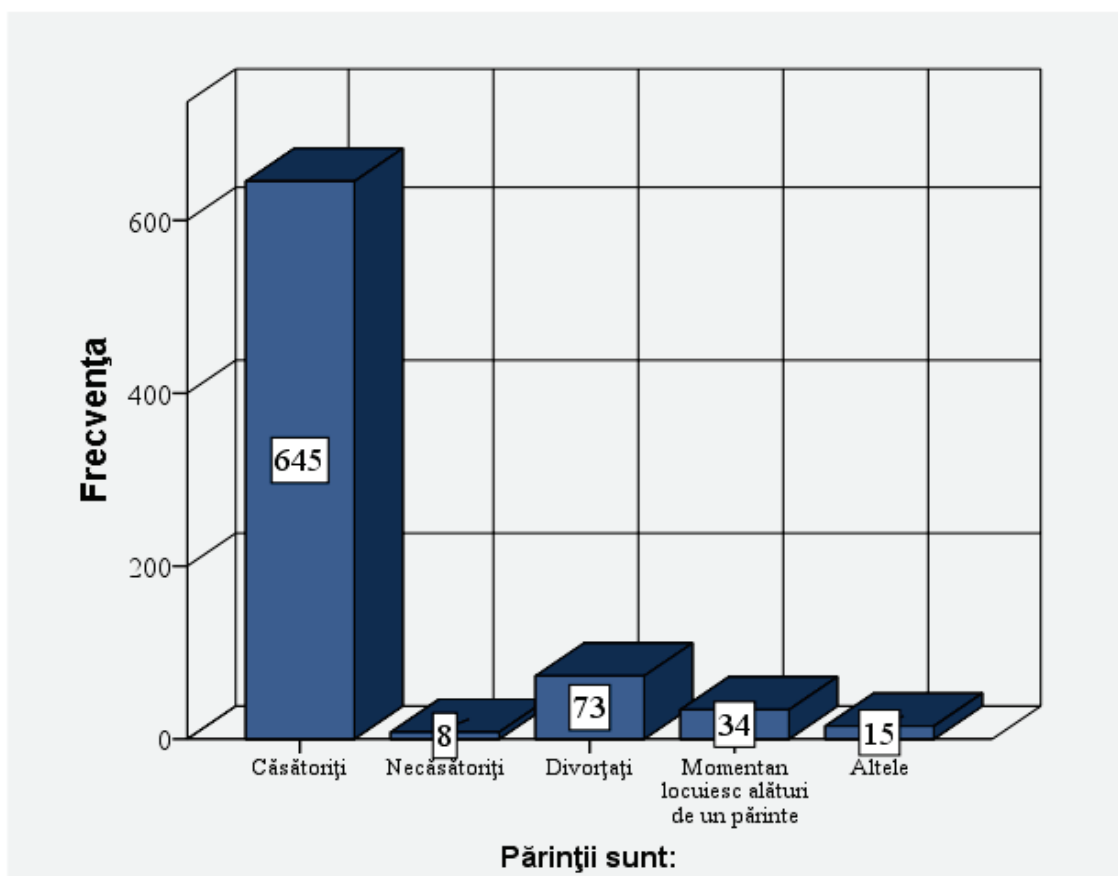

Figura II.4. Distribuția respondenților în funcție de statutul matrimonial al părinților

Întrebarea 1.3. Care este tipul de familie în care trăiești?

Pentru majoritatea adolescenților participanți la studiu, familia este compusă fie din adolescent împreună cu părinții și frații și surorile (60,9%), fie din adolescent împreună cu părinții (22,1%).

Un procent de 12,8% din adolescenți trăiesc fie în familii extinse, împreună cu părinții și bunicii, fie locuiesc doar cu bunicii, părinții lucrând în afara țării (3,4%).

În concordanță cu răspunsurile oferite la itemii precedenți, studiul indică o prevalență a familiilor nucleare în rândul participanților, 83% dintre aceștia crescând într-un context familial tradițional, marcat de prezența ambilor părinți.

Aceste două întrebări ne oferă date relevante asupra mediului de creștere și dezvoltare a respondenților, dar și asupra influenței mediului asupra nevoilor exprimate în următoarele întrebări. Această structură familială este redată sintetic în Tabelul II.5.

Tabelul II.5. Distribuția în funcție tipul de familie al respondenților

Familia mea este:	Frecvența	%
Nucleară: eu și părinții	171	22,1
Nucleară: eu, părinții, frații și surorile	472	60,9
Extinsă: eu, părinții și bunicii	99	12,8
Locuiesc cu bunicii, iar părinții lucrează în afara țării	26	3,4
Altele	7	0,9
<i>Total</i>	775	100,0

Componența lotului din această perspectivă structurală este redată grafic în Figura II.5.

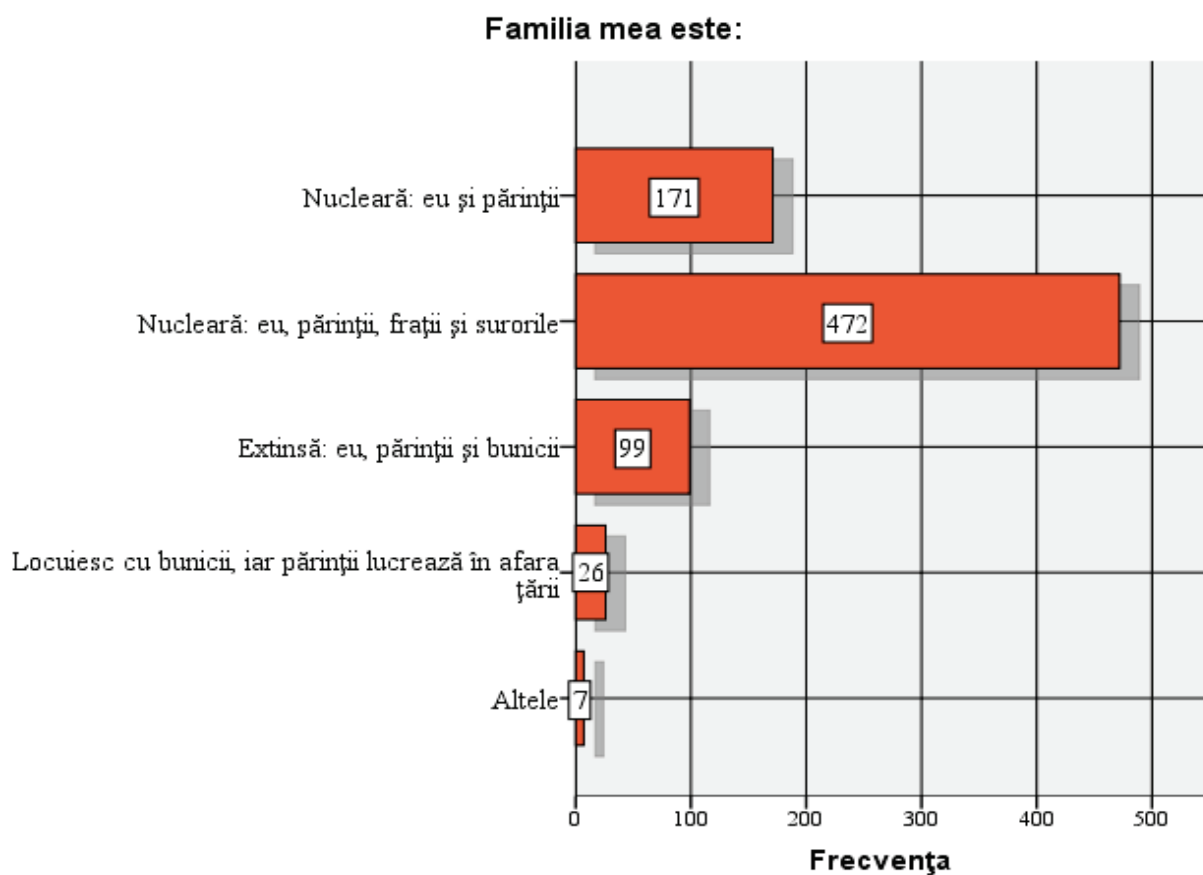

Figura II.5. Distribuția în funcție tipul de familie al respondenților

Întrebarea 2.1. Unde studiezi?

Din totalul de 775 de respondenți, cei mai mulți, 760, reprezentând un procent de 98,1%, studiază la o școală de stat. Nouă respondenți, reprezentând un procent de 1,2% din total, învață la o școală privată. Pe lângă aceștia, există un adolescent care studiază acasă, în regim de homeschooling.

Această distribuție a mediului formal de învățare este redată sintetic în Tabelul II.6.

Tabelul II.6. Distribuția respondenților în funcție de mediul formal de învățare

Studiez:	Frecvența	%
La o școală de stat	760	98,1
La o școală privată	9	1,2
Acasă, în regim de homeschooling	1	0,1
Nu știu	5	0,6
<i>Total</i>	<i>775</i>	<i>100,0</i>

Reprezentarea grafică a ponderilor înregistrate pentru mediul formal de învățare este ilustrată în Figura II.6.

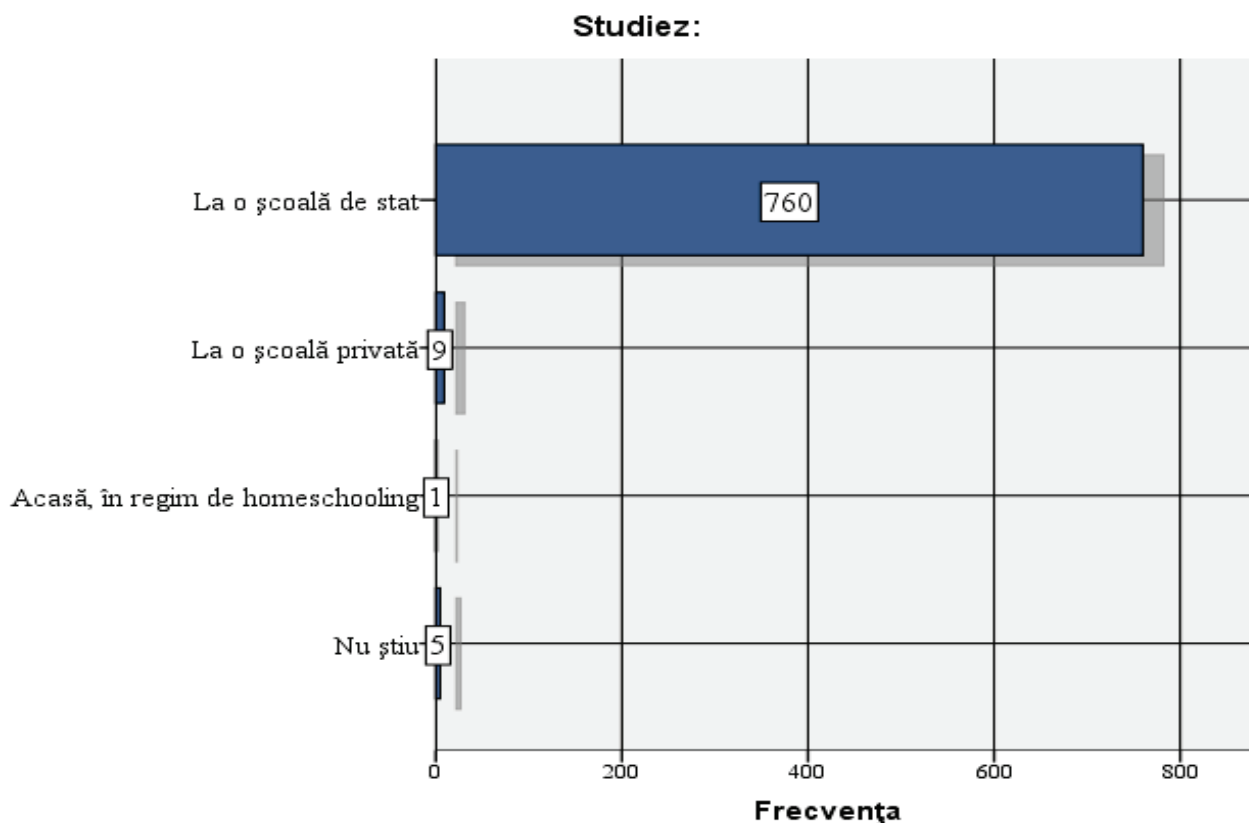

Figura II.6. Distribuția respondenților în funcție de mediul formal de învățare

Întrebarea 2.2. *La ce profil înveți?*

Mai mult de jumătate (57,3%) dintre participanții la studiu învață la profilul real în timp ce 28,1% învață la profilul uman. În procente mai mici se regăsesc cei care învață la un profil vocațional (4,5%), sunt în gimnaziu (2,8%) sau studiază la alte profiluri (3,7%).

Distribuția respondenților pe profiluri de studiu este sistematizată în Tabelul II.7.

Tabelul II.7. Distribuția după profilul de studiu al respondenților

Învăț la profil:	Frecvența	%
Real	444	57,3
Uman	218	28,1
Vocațional	35	4,5
Sunt în gimnaziu	22	2,8
Altele	29	3,7
Nu știu	27	3,5
<i>Total</i>	775	100,0

O imagine de ansamblu asupra ponderii fiecărui profil de studiu în cadrul eșantionului este redată grafic în Figura II.7.

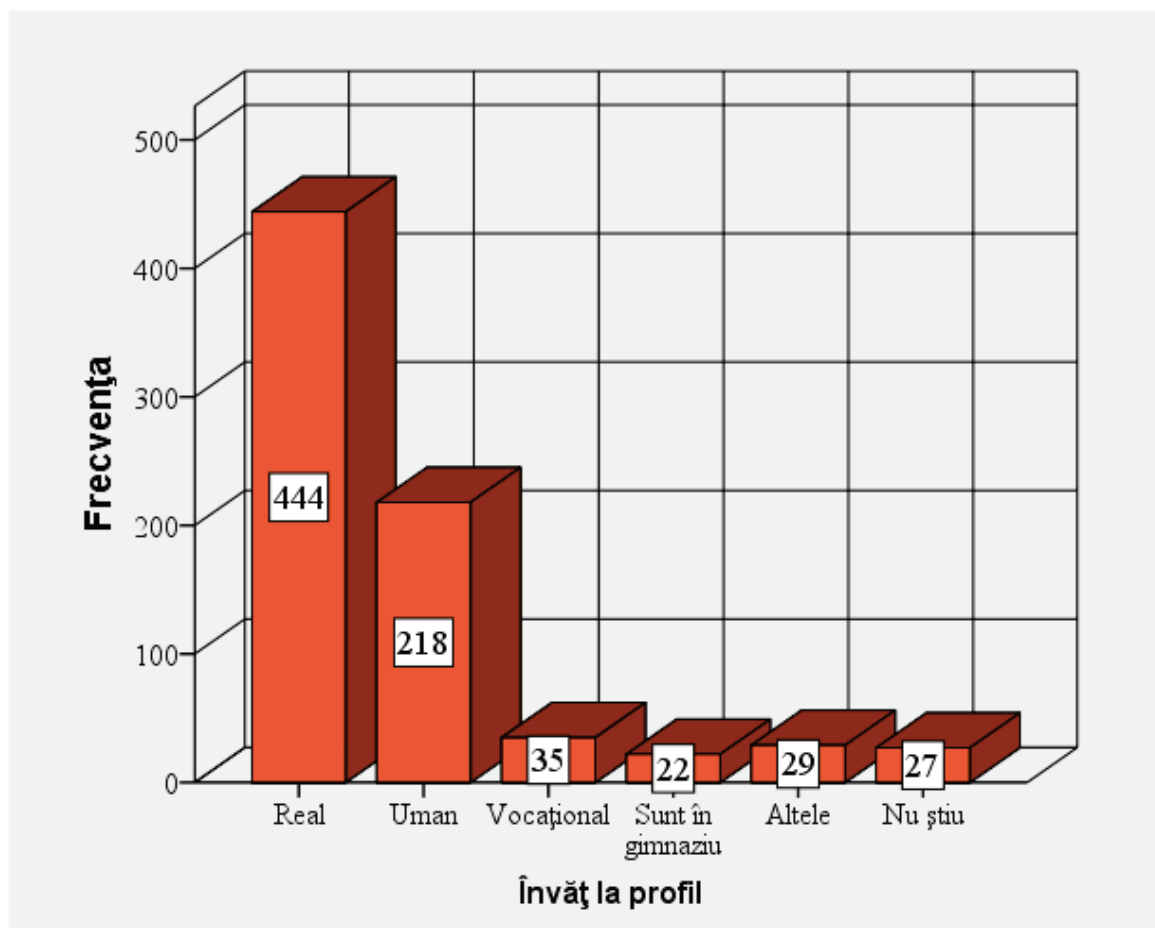

Figura II.7. Distribuția după profilul de studiu al respondenților

Întrebarea 2.3. Unde îți petreci cea mai mare parte a timpului?

Având posibilitatea de a opta pentru răspunsuri multiple, 68% dintre respondenți au confirmat că își petrec majoritatea timpului la școală, iar 43,5% dintre ei acasă. Preferințele respondenților pentru petrecerea timpului liber arată o pondere de 13% pentru spațiile sociale și 10,3% pentru mediul natural.

Doar 3,5% declară că își petrec marea majoritate a timpului la meditații, iar 1,5% la bibliotecă. În ponderi mici sunt și respondenți care spun că își petrec majoritatea timpului la locul de muncă (2,3%) sau în ONG-uri (1,9%).

Din datele colectate observăm o tendință clară de concentrare a activităților în spații închise (școală sau locuința personală), fapt ce indică o ancorare în mediul interpersonal, social și privat, în detrimentul contactului direct cu mediul comunitar sau natural.

Aceste date ne oferă o imagine de ansamblu privind nu doar lipsurile, ci și oportunitățile de valorificare a mediului comunitar, mediul de afaceri și a celui natural de către agenții educaționali, în vederea creării unor noi contexte de învățare. Prin expunerea adolescenților la medii noi, în care să fie implicați în activități de voluntariat sau colaborare în derularea unui proiect comunitar, ori vizite sau stagii de practică în cadrul unor companii, se pot valorifica mai eficient resursele oferite de noi contexte de învățare, în acord cu obiectivele și așteptările tinerilor.

Analiza detaliată a acestor opțiuni, incluzând atât frecvențele, cât și procentele raportate la totalul subiecților, este redată în Tabelul II.8.

Tabelul II.8. Distribuția funcție de mediile în care respondenții își petrec cea mai mare parte a timpului

Îmi petrec cea mai mare parte a timpului:	Răspunsuri		% din total subiecți
	N	% din total răspunsuri	
La școală	527	46,5	68,0
Acasă	337	29,7	43,5
La meditații	27	2,4	3,5
La bibliotecă	12	1,1	1,5
În ONG-uri	15	1,3	1,9
La locul de muncă	18	1,6	2,3
În comunitate/ spațiul social	101	8,9	13,0
În natură	80	7,1	10,3
Altele	16	1,4	2,1
<i>Total</i>	1.133	100,0	146,2

Ponderea mediilor în care tinerii își desfășoară activitatea cotidiană este ilustrată grafic în Figura II.8.

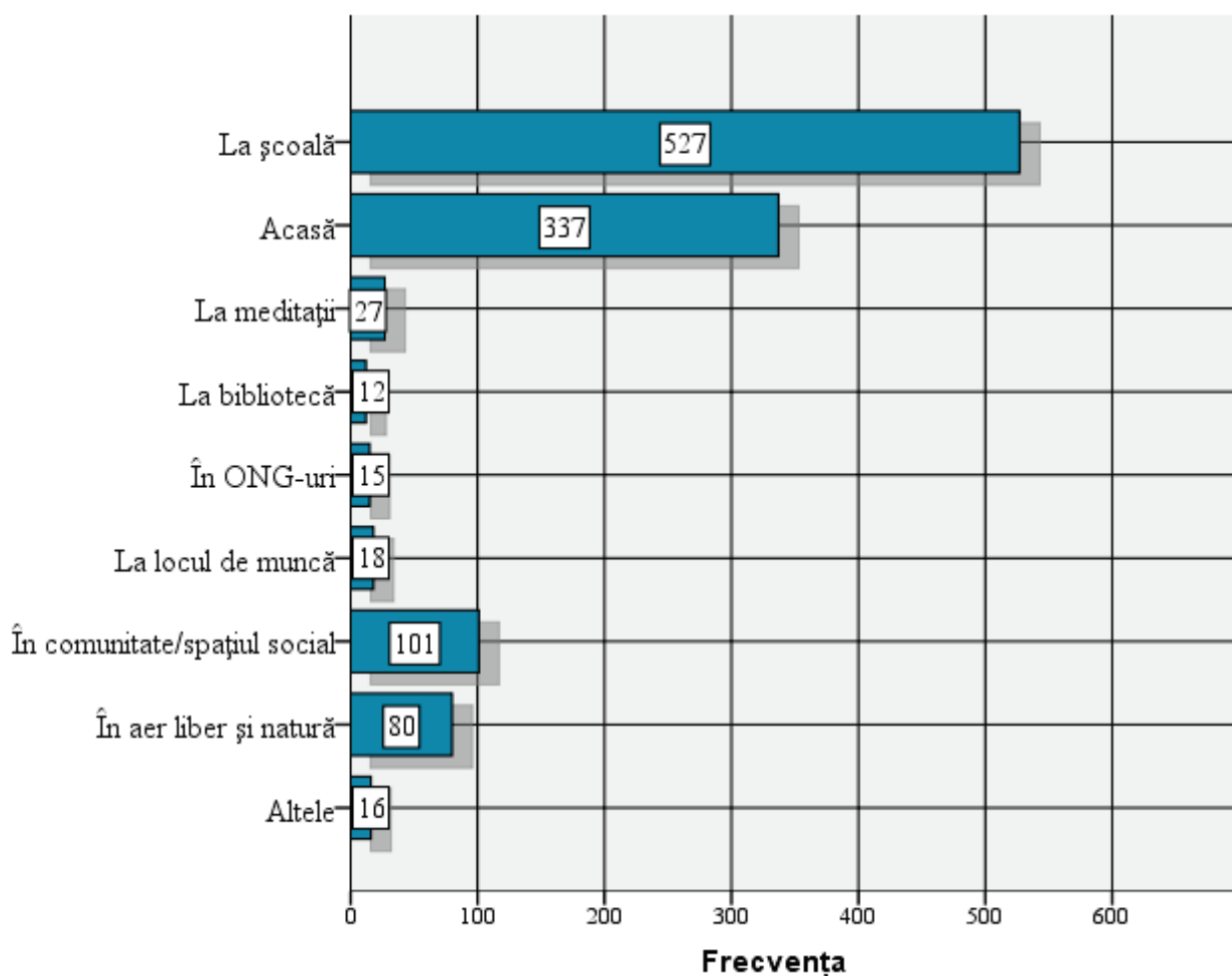

Figura II.8. Distribuția funcție de mediile în care respondenții își petrec cea mai mare parte a timpului

II.2.2. Caracteristicile mediului spre care aspiră și în care își doresc să ajungă adolescenții

Următoarele întrebări (întrebările 3.1, 3.2 și 3.3) au fost corelate cu al doilea obiectiv specific de cercetare al studiului, și anume „identificarea caracteristicilor mediului spre care aspiră și în care își doresc să ajungă adolescenții”.

Întrebarea 3.1. Care este, pentru tine, mediul ideal de învățare și dezvoltare?

Peste jumătate din tinerii investigați (51,4%) consideră că mediul optim de evoluție și acumulare de cunoștințe este caracteristic unei abordări mixte între cadrul școlar (sub îndrumarea profesorilor), cel extrașcolar (facilitat de specialiști) și experiențele de zi cu zi. Această orientare reflectă o viziune holistă asupra educației, care integrează palierele formale cu cele nonformale și informale.

În contrast, o pondere redusă, de 11,7% raportează exclusivitatea mediului școlar formal (de la grădiniță la universitate) ca fiind preferabil. Totodată 11,9% dintre subiecți optează pentru contexte nonformale de învățare (activități în cadrul ONG-urilor, tabere și ateliere practice), în timp ce 21,5% pun accent pe învățarea informală, susținând ideea că dezvoltarea se poate produce în orice moment și spațiu, prin interacțiuni constante cu mediul înconjurător.

Distribuția detaliată a opțiunilor respondenților privind mediul ideal de învățare și dezvoltare este sistematizată în Tabelul II.9.

Tabelul II.9. Mediul ideal de învățare și dezvoltare pentru respondenți

Pentru mine, mediul ideal de învățare și dezvoltare este:	Frecvența	%
În școală (de la grădiniță la universitate) sub coordonarea cadrelor didactice	91	11,7
În afara școlii (ONG-uri, tabere, excursii, ateliere practice și jocuri) alături de un trainer, specialist în educație	92	11,9
Peste tot (oricând, oriunde, alături de oricine) prin experiențele mele continue din viața de zi cu zi	167	21,5
O combinație între primele trei variante	398	51,4
Altele	1	0,1
Nu știu	26	3,4
<i>Total</i>	<i>775</i>	<i>100,0</i>

O reprezentare grafică a ponderilor asociate mediului ideal de învățare este ilustrată grafic în Figura II.9.

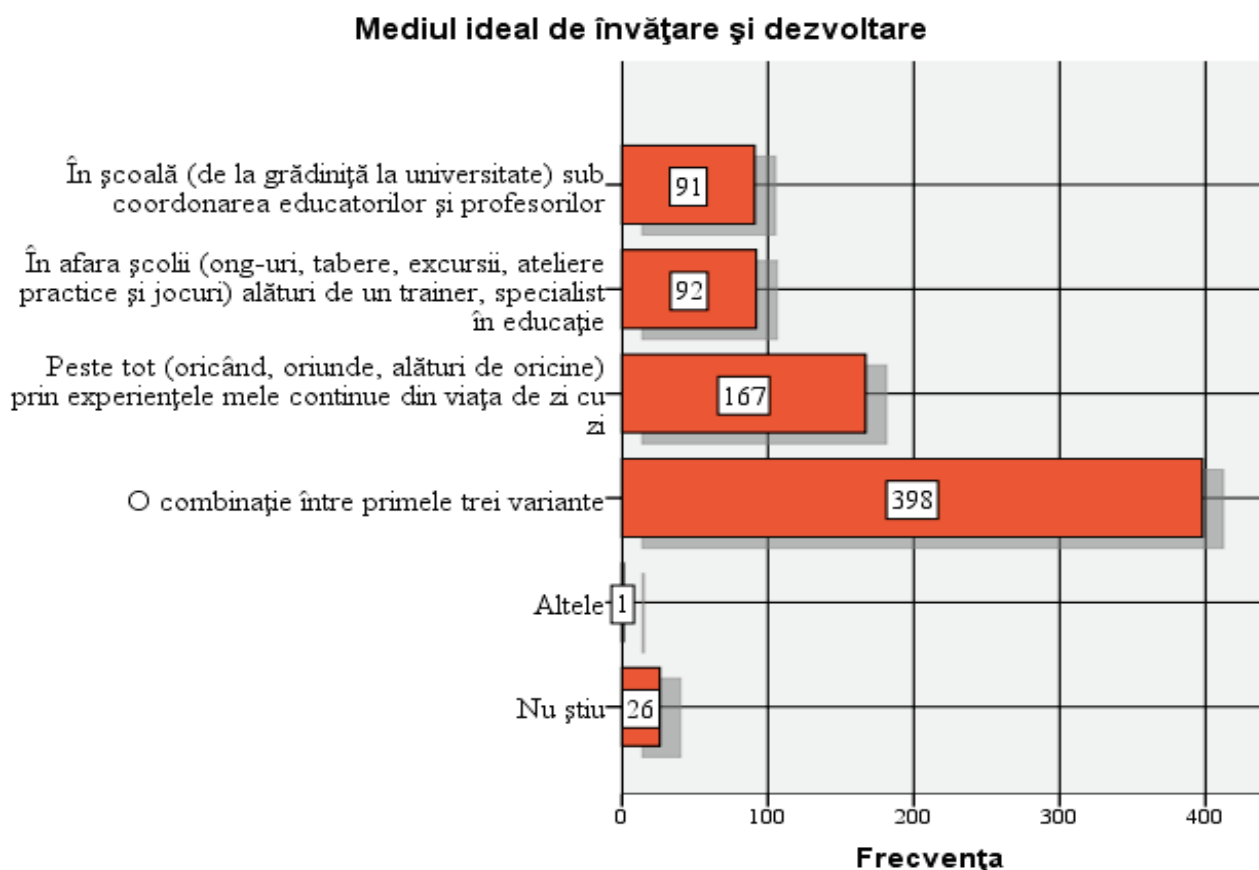

Figura II.9. Mediul ideal de învățare și dezvoltare pentru respondenți

Întrebarea 3.2. Unde te vezi în viitor?

Analiza datelor indică faptul că 71,1% din eșantion optează pentru continuarea studiilor la nivel universitar, considerând facultatea o etapă esențială în evoluția vieții profesionale. Acest lucru poate demonstra o convingere generală asupra necesității educației universitare privind perspectiva unui viitor stabil și de succes.

Secundar, observăm dorința de a călători și de a explora lumea (menționată de 45% dintre respondenți) în completarea educației care surclasează inclusiv opțiunea de angajare în câmpul muncii (36,1%) și voluntariat (22,5%). Dintre opțiunile de carieră menționate, antreprenoriatul ocupă 14,5%, activitățile de tip liber-profesionist 5,7%, iar rolul de investitor este de interes pentru 3,7% dintre cei chestionați.

Aceste noi date pot fi corelate cu cele legate de mediul în care adolescenții își petrec cea mai mare parte a timpului, despre care am constatat că este preponderent „la școală” și „acasă”.

Constatăm un dezechilibru între mediul în care adolescenții își petrec cea mai mare parte a timpului, în spații închise (acasă, la școală, la meditații), și mediul în care își doresc să ajungă în viitor. 45% dintre respondenți își doresc să călătorească și să exploreze lumea, sugerând o nevoie de a petrece mai mult timp în spații deschise. Se poate extrage de aici ideea că adolescenții din ziua de astăzi sunt interesați să se expună unor noi contexte de învățare și să-și consolideze educația teoretică cu cea practică, călătorind, explorând, observând și descoperind lumea.

Nu în ultimul rând, voluntariatul (ales de 22,5% dintre respondenți) oferă oportunitatea de a acumula experiență de muncă utilă în momentul angajării, iar faptul că voluntariatul se poate derula simultan cu studiile superioare și călătoriile poate fi un motiv pentru care este considerat o opțiune de viitor.

Constatăm că viziunea respondenților asupra viitorului este una în care studiul, călătoriile, angajarea și voluntariatul reprezintă principalele opțiuni și medii de dezvoltare personală și socială.

Analiza detaliată a acestor opțiuni, incluzând frecvențele și procentele raportate la totalul subiecților, este redată în Tabelul II.10.

Tabelul II.10. Mediul de dezvoltare dorit în viitor de respondenți

În viitor mă văd:	Răspunsuri		% din total subiecți
	N	% din total răspunsuri	
Absolvind liceul	297	15,9	38,3
Continuându-mi studiile la universitate	551	29,5	71,1
Angajându-mă	280	15,0	36,1
Făcând voluntariat	174	9,3	22,5
Călătorind și explorând lumea	349	18,7	45,0
Devenind liber-profesionist	44	2,4	5,7
Devenind proprietar de afacere	112	6,0	14,5
Devenind investitor	29	1,6	3,7
Altele	10	0,5	1,3
Nu știu	20	1,1	2,6
<i>Total</i>	1.866	100,0	240,8

Întrebarea 3.3. Ca adult, în ce mediu ai prefera să lucrezi?

Când vine vorba de contextul profesional preferat, majoritatea celor chestionați (57,8%) pun accent pe lucrul cu oamenii. Următoarele opțiuni sunt distribuite astfel: 19,5% preferă cadrul instituțional (organizații), 9,8% aleg mediul natural, 7,5% domeniile care includ animale și plante, iar 7,4% activitățile tehnice, ce presupun utilizarea dispozitivelor, utilajelor și a mașinăriilor. În același timp, 25,7% dintre respondenți consideră esențială existența unui echilibru între forme diferite de activități profesionale.

Dacă luăm în considerare faptul că 57,8% dintre respondenți doresc să lucreze în medii cu oameni și 25,7% ar prefera medii în care există și oameni, pe lângă natură sau tehnologii, constatăm că pentru un procent semnificativ dintre respondenți va fi necesară utilizarea competențelor sociale care să le permită să obțină relații profesionale împlinite și rezultate reciproc avantajoase din colaborări.

Analiza detaliată a acestor preferințe privind mediul de lucru viitor, incluzând atât frecvențele cât și procentele raportate la totalul subiecților, este redată în Tabelul II.11.

Tabelul II.11. Preferința respondenților asupra mediului de lucru din viitor

Ca adult, aş prefera să lucrez într-un mediu:	Răspunsuri		% din total subiecți
	N	% din total răspunsuri	
Cu oameni	448	41,0	57,8
Cu animale	31	2,8	4,0
Cu oameni, animale și plante	58	5,3	7,5

Cu mașinării, utilaje, dispozitive	57	5,2	7,4
În interior (instituție, organizație)	151	13,8	19,5
În natură	76	7,0	9,8
Aș prefera un echilibru între variantele de mai sus	199	18,2	25,7
Nu contează atât timp cât mi-aș aduce contribuția în societate	52	4,8	6,7
Altele	3	0,3	0,4
Nu știu	18	1,6	2,3
<i>Total</i>	1.093	100,0	141,0

II.2.3. Metodele prin care învață și se dezvoltă adolescenții

Următoarea întrebare (întrebarea 4) este corelată cu al treilea obiectiv specific al cercetării, și anume „identificarea metodelor prin care învață și se dezvoltă adolescenții”.

Întrebarea 4. În ce măsură consideri că metodele de mai jos te ajută să înveți și să te dezvolti?

Participanții au avut libertatea de a selecta multiple variante de răspuns la această întrebare. Utilizând ca reper ponderea răspunsurilor „în mare măsură” și „foarte mare măsură”, am făcut un clasament al metodelor care îi ajută pe participanții la studiu să învețe și să se dezvolte. Rezultatele indică faptul că subiecții favorizează preponderent experiențele de învățare activă. Primele poziții în preferințe sunt ocupate de călătorii (87,2%), schimbul de idei cu prietenii (86,5%), mentoratul informal prin discuții cu experți în diferite domenii de interes (84,2%) și discuțiile cu familia (80,1%). Urmează, în ordinea importanței, activitățile din tabere (77,7%), studiul individual (77,1%), împărtășirea hobby-urilor (76,9%), participarea la cercuri de dezbateri (73,6%) și rezolvarea de probleme, în echipe (71,2%). Aceste date subliniază importanța metodelor de învățare experiențială, pentru dezvoltare tinerilor, în acord cu propriile aspirații.

Distribuția completă a răspunsurilor pentru fiecare metodă evaluată este sistematizată în Tabelul II.12.

Tabelul II.12. Distribuția răspunsurilor pentru metodele evaluate

Metode		Frecvența	%
Studiul individual	În foarte mică măsură	8	1,0
	În mică măsură	38	4,9
	Nici în mare, nici în mică măsură	128	16,5
	În mare măsură	325	41,9
	În foarte mare măsură	273	35,2
	Nu știu	3	0,4
Proiectele individuale	În foarte mică măsură	21	2,7
	În mică măsură	95	12,3
	Nici în mare, nici în mică măsură	216	27,9

Metode		Frecvența	%
	În mare măsură	304	39,2
	În foarte mare măsură	133	17,2
	Nu știu	6	0,8
Proiectele în grup	În foarte mică măsură	26	3,4
	În mică măsură	58	7,5
	Nici în mare, nici în mică măsură	198	25,5
	În mare măsură	287	37,0
	În foarte mare măsură	200	25,8
	Nu știu	6	0,8
Ateliere de lucru în echipă	În foarte mică măsură	19	2,5
	În mică măsură	60	7,7
	Nici în mare, nici în mică măsură	186	24,0
	În mare măsură	271	35,0
	În foarte mare măsură	228	29,4
	Nu știu	11	1,4
Jocurile în echipă	În foarte mică măsură	21	2,7
	În mică măsură	50	6,5
	Nici în mare, nici în mică măsură	162	20,9
	În mare măsură	262	33,8
	În foarte mare măsură	273	35,2
	Nu știu	7	0,9
Dezbaterile pe diferite teme	În foarte mică măsură	15	1,9
	În mică măsură	38	4,9
	Nici în mare, nici în mică măsură	137	17,7
	În mare măsură	282	36,4
	În foarte mare măsură	288	37,2
	Nu știu	15	1,9
Rezolvarea problemelor în echipă	În foarte mică măsură	12	1,5
	În mică măsură	46	5,9
	Nici în mare, nici în mică măsură	158	20,4
	În mare măsură	293	37,8
	În foarte mare măsură	259	33,4
	Nu știu	7	0,9
Schimbările culturale	În foarte mică măsură	21	2,7
	În mică măsură	38	4,9
	Nici în mare, nici în mică măsură	172	22,2
	În mare măsură	238	30,7

Metode		Frecvența	%
	În foarte mare măsură	276	35,6
	Nu știu	30	3,9
<i>Vizitele la muzeu</i>	În foarte mică măsură	52	6,7
	În mică măsură	87	11,2
	Nici în mare, nici în mică măsură	262	33,8
	În mare măsură	225	29,0
	În foarte mare măsură	135	17,4
	Nu știu	14	1,8
<i>Expedițiile în natură</i>	În foarte mică măsură	19	2,5
	În mică măsură	40	5,2
	Nici în mare, nici în mică măsură	204	26,3
	În mare măsură	254	32,8
	În foarte mare măsură	250	32,3
	Nu știu	8	1,0
<i>Călătoriile în locuri noi</i>	În foarte mică măsură	6	0,8
	În mică măsură	13	1,7
	Nici în mare, nici în mică măsură	77	9,9
	În mare măsură	237	30,6
	În foarte mare măsură	439	56,6
	Nu știu	3	0,4
<i>Taberele</i>	În foarte mică măsură	17	2,2
	În mică măsură	32	4,1
	Nici în mare, nici în mică măsură	111	14,3
	În mare măsură	237	30,6
	În foarte mare măsură	365	47,1
	Nu știu	13	1,7
<i>Hobby-urile împărtășite</i>	În foarte mică măsură	8	1,0
	În mică măsură	32	4,1
	Nici în mare, nici în mică măsură	133	17,2
	În mare măsură	255	32,9
	În foarte mare măsură	341	44,0
	Nu știu	6	0,8
<i>Discuțiile libere cu prietenii</i>	În foarte mică măsură	2	0,3
	În mică măsură	15	1,9
	Nici în mare, nici în mică măsură	82	10,6
	În mare măsură	257	33,2
	În foarte mare măsură	413	53,3
	Nu știu	6	0,8

Metode		Frecvența	%
Discuțiile libere cu membrii familiei	În foarte mică măsură	7	0,9
	În mică măsură	32	4,1
	Nici în mare, nici în mică măsură	104	13,4
	În mare măsură	268	34,6
	În foarte mare măsură	353	45,5
	Nu știu	11	1,4
Discuțiile libere cu adulții din domenii care te atrag	În foarte mică măsură	5	0,6
	În mică măsură	20	2,6
	Nici în mare, nici în mică măsură	84	10,8
	În mare măsură	243	31,4
	În foarte mare măsură	409	52,8
	Nu știu	14	1,8
Vizitele în companii	În foarte mică măsură	20	2,6
	În mică măsură	39	5,0
	Nici în mare, nici în mică măsură	191	24,6
	În mare măsură	264	34,1
	În foarte mare măsură	239	30,8
	Nu știu	22	2,8
Practica în companii	În foarte mică măsură	16	2,1
	În mică măsură	34	4,4
	Nici în mare, nici în mică măsură	149	19,2
	În mare măsură	237	30,6
	În foarte mare măsură	309	39,9
	Nu știu	30	3,9
Voluntariatul în ONG-uri	În foarte mică măsură	22	2,8
	În mică măsură	42	5,4
	Nici în mare, nici în mică măsură	167	21,5
	În mare măsură	218	28,1
	În foarte mare măsură	289	37,3
	Nu știu	37	4,8
Angajarea în companii	În foarte mică măsură	19	2,5
	În mică măsură	36	4,6
	Nici în mare, nici în mică măsură	159	20,5
	În mare măsură	249	32,1
	În foarte mare măsură	278	35,9
	Nu știu	34	4,4

II.2.4. Competențele pe care doresc să și le dezvolte adolescenții

Următoarea întrebare (întrebarea 5) este corelată cu al patrulea obiectiv specific al cercetării, și anume „identificarea competențelor pe care doresc să și le dezvolte adolescenții”, pornind de la o selecție din competențele secolului al XXI-lea.

Întrebarea 5. Dacă ai putea să alegi, ce ți-ar plăcea să dezvolți la tine?

Utilizând același criteriu al ponderii răspunsurilor „în mare măsură” și „în foarte mare măsură”, am făcut și un clasament cu competențele pe care adolescenții ar dori să le dezvolte dacă ar putea alege. Din nou, participanții au avut libertatea de a selecta multiple variante de răspuns.

Această întrebare a urmărit să identifice care dintre competențele secolului al XXI-lea îi atrag pe adolescenți și pe care ar fi curioși să le dezvolte. Pe baza unei scale ordinale, s-au clasificat 14 competențe ale secolului al XXI-lea la care au fost adăugate opțiunile „sănătatea propriului corp și a minții” și „productivitatea (să planific, să-mi organizez timpul, să verific, finalizez)”.

Utilizarea scalei ordinale a permis ordonarea competențelor secolului al XXI-lea selectate pentru analiză, pe 5 niveluri, în funcție de interesul subiecților privind dezvoltarea acestora.

Rezultatele pun în evidență o ierarhie a competențelor dorite de subiecți, în frunte cu inteligența emoțională (85,5%), luarea deciziilor (84,7%) și gândirea creativă (84%). Acestora li se adaugă comunicarea (83,7%), productivitatea (82,6%), grija pentru sănătatea proprie (82%), spiritul de inițiativă (81,5%) și gândirea critică (80,4%). Decizia de a integra itemul referitor la sănătatea fizică și mentală alături de competențele secolului XXI, a fost strâns legată de identificarea interesului respondenților față de această competență de bază, fundamentală. Datele ne arată o pondere de 82% dintre subiecți interesați, ceea ce demonstrează o dorință pronunțată a tinerilor de a cultiva obiceiuri sănătoase și un stil de viață echilibrat.

Cele mai mici scoruri au fost obținute de abilitățile media (IT, internet) (72,9%), lucrul în echipă (colaborarea cu ceilalți) (72,2%) și antreprenoriatul (59,5%), aflat pe ultimul loc.

Distribuția detaliată a răspunsurilor pentru fiecare competență evaluată pe scala ordinală este sistematizată în Tabelul II.13.

Tabelul II.13. Distribuția răspunsurilor pentru competențele identificate de respondenți ca fiind prioritare pentru dezvoltare

Competențe		Frecvența	%
Gândirea critică (rezolvarea problemelor)	În foarte mică măsură	11	1,4
	În mică măsură	17	2,2
	Nici în mare, nici în mică măsură	118	15,2
	În mare măsură	280	36,1
	În foarte mare măsură	343	44,3
	Nu știu	6	0,8
Creativitatea (să gândească în afara tiparelor)	În foarte mică măsură	10	1,3
	În mică măsură	25	3,2
	Nici în mare, nici în mică măsură	84	10,8
	În mare măsură	240	31,0
	În foarte mare măsură	411	53,0
	Nu știu	5	0,6

Competențe		Frecvența	%
Lucrul în echipă (colaborarea cu ceilalți)	În foarte mică măsură	12	1,5
	În mică măsură	43	5,5
	Nici în mare, nici în mică măsură	156	20,1
	În mare măsură	277	35,7
	În foarte mare măsură	283	36,5
	Nu știu	4	0,5
Comunicarea (scrisă și orală, discursul public și ascultarea activă)	În foarte mică măsură	7	0,9
	În mică măsură	29	3,7
	Nici în mare, nici în mică măsură	85	11,0
	În mare măsură	218	28,1
	În foarte mare măsură	431	55,6
	Nu știu	5	0,6
Flexibilitatea (adaptarea la nou, neprevăzut)	În foarte mică măsură	14	1,8
	În mică măsură	32	4,1
	Nici în mare, nici în mică măsură	117	15,1
	În mare măsură	245	31,6
	În foarte mare măsură	358	46,2
	Nu știu	9	1,2
Leadershipul (să motivez o echipă să ne atingem obiectivele comune)	În foarte mică măsură	22	2,8
	În mică măsură	40	5,2
	Nici în mare, nici în mică măsură	138	17,8
	În mare măsură	213	27,5
	În foarte mare măsură	348	44,9
	Nu știu	14	1,8
Inițiativa (să acționez din dorința mea)	În foarte mică măsură	10	1,3
	În mică măsură	21	2,7
	Nici în mare, nici în mică măsură	104	13,4
	În mare măsură	221	28,5
	În foarte mare măsură	411	53,0
	Nu știu	8	1,0
Productivitatea (să planific, să-mi organizez timpul, să verific, să finalizez)	În foarte mică măsură	10	1,3
	În mică măsură	27	3,5
	Nici în mare, nici în mică măsură	90	11,6
	În mare măsură	199	25,7
	În foarte mare măsură	441	56,9
	Nu știu	8	1,0

Competențe		Frecvența	%
<i>Luarea deciziilor</i>	În foarte mică măsură	13	1,7
	În mică măsură	13	1,7
	Nici în mare, nici în mică măsură	88	11,4
	În mare măsură	260	33,5
	În foarte mare măsură	397	51,2
	Nu știu	4	0,5
<i>Negocierea</i>	În foarte mică măsură	14	1,8
	În mică măsură	31	4,0
	Nici în mare, nici în mică măsură	157	20,3
	În mare măsură	265	34,2
	În foarte mare măsură	297	38,3
	Nu știu	11	1,4
<i>Abilități media (IT, internet)</i>	În foarte mică măsură	14	1,8
	În mică măsură	43	5,5
	Nici în mare, nici în mică măsură	145	18,7
	În mare măsură	270	34,8
	În foarte mare măsură	295	38,1
	Nu știu	8	1,0
<i>Antreprenoriat</i>	În foarte mică măsură	31	4,0
	În mică măsură	57	7,4
	Nici în mare, nici în mică măsură	201	25,9
	În mare măsură	261	33,7
	În foarte mare măsură	200	25,8
	Nu știu	25	3,2
<i>Sănătatea propriului corp și a minții</i>	În foarte mică măsură	13	1,7
	În mică măsură	18	2,3
	Nici în mare, nici în mică măsură	104	13,4
	În mare măsură	209	27,0
	În foarte mare măsură	426	55,0
	Nu știu	5	0,6
<i>Inteligența emoțională (să-mi recunosc și să-mi gestionez emoțiile)</i>	În foarte mică măsură	12	1,5
	În mică măsură	19	2,5
	Nici în mare, nici în mică măsură	74	9,5
	În mare măsură	184	23,7
	În foarte mare măsură	479	61,8
	Nu știu	7	0,9

Competențe		Frecvența	%
Responsabilitatea socială	În foarte mică măsură	15	1,9
	În mică măsură	26	3,4
	Nici în mare, nici în mică măsură	111	14,3
	În mare măsură	262	33,8
	În foarte mare măsură	354	45,7
	Nu știu	7	0,9
Responsabilitatea față de mediul înconjurător	În foarte mică măsură	15	1,9
	În mică măsură	29	3,7
	Nici în mare, nici în mică măsură	135	17,4
	În mare măsură	244	31,5
	În foarte mare măsură	339	43,7
	Nu știu	13	1,7

Analizând extremele, putem constata următoarele:

- ✓ În ceea ce privește preferința respondenților pentru competența de inteligență emoțională, acest lucru se poate interpreta ca o nevoie de dezvoltare insuficient satisfăcută de mediul formal, nonformal și informal de învățare. Adolescenții chestionați confirmă, prin răspunsurile oferite, faptul că avantajele dezvoltării acestei competențe sunt înțelese și dorite.
- ✓ Antreprenoriatul este trecut pe ultimul loc în cadrul intereselor adolescenților. Rezultatul poate fi privit și din perspectiva acumulării celui mai ridicat număr de răspunsuri cu opțiunea „Nu știu” care se regăsește la 25 de respondenți. Acest lucru denotă că 0,03% dintre respondenți nu sunt familiarizați sau interesați de conceptul de antreprenoriat.
- ✓ Trebuie menționată și corelarea dintre nevoia de dezvoltare a inteligenței emoționale și „sănătatea propriului corp și a minții” care a fost adăugată în afara clasificării competențelor secolului al XXI-lea. În esență, se poate observa că nivelul de sănătate al respondenților, văzut prin prisma capacității de a avea grijă de sine, îi transformă din beneficiari în contribuitori la bunăstarea societății. Rezultatele obținute demonstrează că educația are un rol covârșitor în formarea comportamentelor sănătoase prin implicarea adolescenților în formarea unor obiceiuri care să le asigure un stil de viață sănătos, sustenabil și autosuficient, aspect reflectat și de teoria învățării prin experiență.

II.2.5. Nevoile actuale și interesele educaționale ale adolescenților pe termen scurt și mediu

Întrebările 6 și 7 sunt corelate cu al cincilea obiectiv specific al cercetării, și anume „identificarea nevoilor actuale și a intereselor educaționale ale adolescenților pe termen scurt și mediu”.

Întrebarea 6. *Ce simți că ai nevoie acum?*

Pornind de la modelul piramidei nevoilor lui Maslow, următoarea întrebare a urmărit să identifice nevoi suplimentare ale adolescenților care nu au fost incluse în întrebările anterioare. Participanții au avut libertatea de a selecta multiple variante de răspuns.

Analiza datelor evidențiază faptul că subiecții au plasat autodezvoltarea pe primul loc (57,9%), reflectând o preocupare majoră pentru împlinirea potențialului propriu. Aceasta este corelată și cu nevoia de statut social (57,2%) și dorința de a fi acceptați în cadrul unor comunități sau grupuri sociale (57,2%).

Subiecții nu au uitat și de înțelegerea lumii înconjurătoare și de autocunoaștere (53,3%), susținerea și ajutorul oferit altora în dezvoltarea lor, contribuția la reușita celor din jur (41,9%), frumusețea, ordinea, curățenia, echilibrul în mediul înconjurător și la propria persoană (40,9%). Cel mai mic procent a fost alocat nevoii de siguranță și de protecție (35%), ceea ce se poate corela cu un mediu stabil de creștere și dezvoltare, într-o familie nucleară, alături de părinți căsătoriți, așa cum am putut observa și din datele oferite de primele întrebări de cercetare.

Distribuția detaliată a acestor nevoi actuale, incluzând frecvențele și procentele raportate la totalul subiecților, este sistematizată în Tabelul II.14.

Tabelul II.14. Nevoile actuale ale respondenților

Simt că am nevoie acum de:	Răspunsuri		% din total subiecți
	N	% din total răspunsuri	
Siguranță și protecție	271	10,0	35,0
Afecțiune, iubire, relații foarte bune cu familia, să fac parte dintr-un grup de prieteni	443	16,4	57,2
Recunoaștere, respect și apreciere din partea celorlalți, să am încredere în mine	449	16,6	57,9
Să înțeleg lumea înconjurătoare, să mă cunosc pe mine	413	15,3	53,3
Frumusețe, ordine, curățenie, echilibru în mediul înconjurător și la propria persoană	317	11,7	40,9
Împlinire, fericire, sens, găsirea și explorarea potențialului propriu	449	16,6	57,9
Să-i susțin și să-i ajut pe alții în dezvoltarea lor, să contribui la reușita celor din jur	325	12,0	41,9
Niciuna	16	0,6	2,1
Altele	8	0,3	1,0
Nu știu	14	0,5	1,8
<i>Total</i>	2.705	100,0	349,0

Întrebarea 7. Ce ți-ar plăcea să înveți dacă ai putea alege?

Referitor la preferințele de învățare imediate și pe termen mediu, dacă ar avea libertatea de a-și structura parcursul educațional, o parte semnificativă din eșantion s-ar orienta prioritar către modele bazate pe învățarea experiențială (20,3%) și cursuri de dezvoltare personală (18,8%). Alte preferințe exprimate de respondenți se distribuie astfel: 12,9% către competențele lingvistice, 9,9% către științele naturii și matematică, 7,9% către zona artistică și 7% către formarea antreprenorială și financiară.

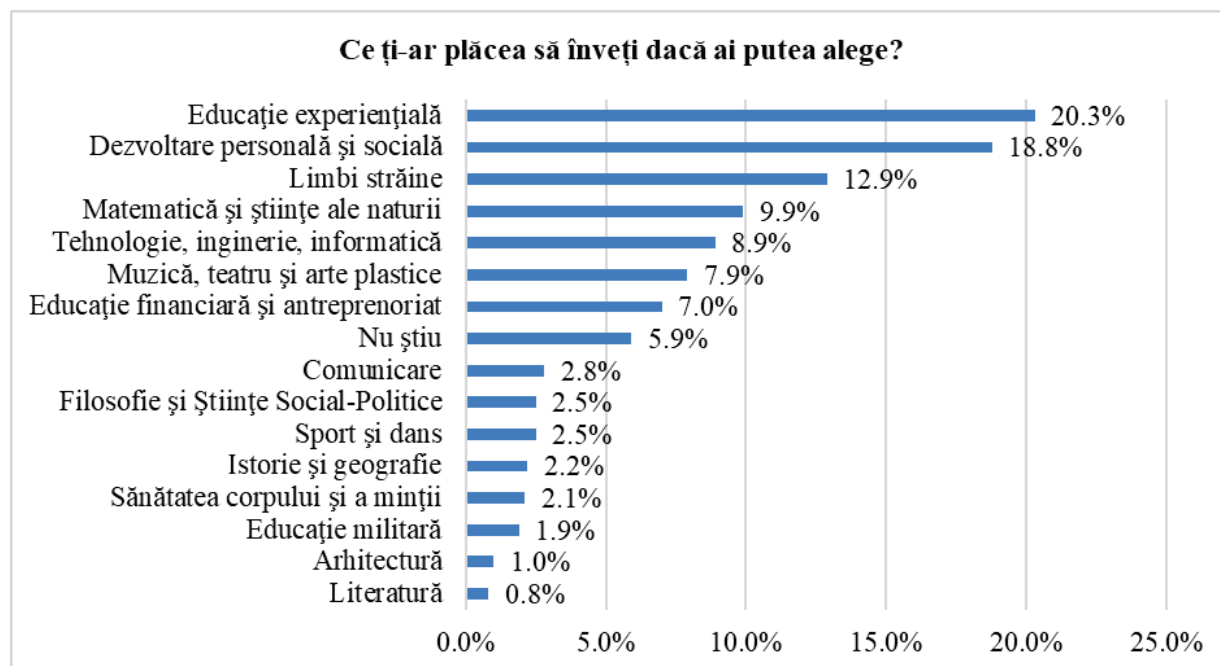
Analiza completă a intereselor de studiu și dezvoltare pe termen scurt și mediu este redată în Tabelul II.15.

Tabelul II.15. Interesele de studiu și dezvoltare ale respondenților pe termen scurt și mediu

Ce ți-ar plăcea să înveți dacă ai putea alege?	Răspunsuri		% din total subiecți
	N	% din total răspunsuri	
Comunicare	22	2,6	2,8
Dezvoltare personală și socială	146	17,5	18,8
Educație experiențială	157	18,9	20,3
Educație financiară și antreprenoriat	54	6,5	7,0
Educație militară	15	1,8	1,9
Filosofie și Științe Social-Politice	19	2,3	2,5
Istorie și geografie	17	2,0	2,2
Limbi străine	100	12,0	12,9
Literatură	6	0,7	0,8
Matematică și științe ale naturii	77	9,3	9,9
Muzică, teatru și arte plastice	61	7,3	7,9
Sănătatea corpului și a minții	16	1,9	2,1
Sport și dans	19	2,3	2,5
Tehnologie, inginerie, informatică	69	8,3	8,9
Arhitectură	8	1,0	1,0
Nu știu	46	5,5	5,9
Total	832	100,0	107,4

Procentele și totalurile sunt raportate la numărul de subiecți

De asemenea, o reprezentare grafică acestor opțiuni prioritare este ilustrată în Figura II.10.

Figura II.10. Interesele de studiu și dezvoltare ale respondenților pe termen scurt și mediu

În continuare, vom prezenta pe scurt primele trei categorii de răspunsuri, cele care au înregistrat cele mai mari procentaje.

Educația experiențială

Prima categorie de răspunsuri, privind ceea ce-și doresc cel mai mult să învețe participanții la studiu, a fost învățarea experiențială care a înregistrat un procent de 20,3% dintre răspunsuri.

Prin învățare experiențială, respondenții se referă la „lucruri practice”, „lucruri concrete”, „lucruri care îmi vor folosi în viață”, „lucruri folositoare pentru viitorul meu”, sintagme care s-au folosit cel mai des. Cei mai mulți participanți au menționat că vor să învețe cum „să se descurce în viață”, cum „să se organizeze”, cum „să se descurce fără ajutorul părinților”, cum „să ofere primul ajutor”, cum „să aibă succes în viață” și „cum să facă alegerile cele mai corecte”.

Alte exemple de răspunsuri concrete, care au fost codificate în această categorie, a educației experiențiale, sunt următoarele:

- „Să avem opționale de gătit, să învățăm să reparăm ceva, să învățăm să nu renunțăm așa ușor, să învățăm să comunicăm mai bine între noi.”
- „Mi-ar plăcea să învăț lucruri necesare în viață, de exemplu, despre facturi, cumpărarea unui apartament, facultate, lucruri pe care toată lumea are nevoie să le știe în viață.”
- „Lucruri practice, care să mă ajute în viață, despre viață, relații, lumea înconjurătoare, să învăț să gândesc, să iau decizii de unul singur. Aș vrea să învăț despre Dumnezeu, cum să mă cunosc pe mine.”
- „Mi-ar plăcea să învăț cât mai multe lucruri practice.”
- „Mi-aș dori să mă învețe ceea ce nu se predă în școli. Ceva ce m-ar ajuta cu adevărat în viață.”
- „Să învăț cum să învăț.”
- „Să învăț cum să gătesc.”
- „Cum să fac un credit, cum să-mi plătesc taxele.”
- „Cursuri de autoapărare.”
- „Cum să mă organizez.”
- „Cum să am succes în viață și cum să fac alegerile cele mai corecte.”
- „Cum să fiu un voluntar în comunitatea în care trăiesc.”
- „Cum aș putea să îmi descopăr calea pe care ar trebui să o urmez în viață.”
- „Cum să mă descurc fără ajutorul părinților.”
- „Cum să conduc defensiv.”
- „Metode de a salva vieți, de a acorda primul ajutor.”
- „Fashion”, „make-up”, „cosmetică.”

De asemenea, există tineri care doresc să se întoarcă la meșteșuguri tradiționale, cum ar fi „olăritul”, „cusutul, croșetatul, lucruri care sunt uitate de timp” în contrast cu alți tineri care sunt orientați în viitor spre „lucruri noi, diferite” și vor să învețe „mai multe despre ce mă va aștepta în viitor.”

Dezvoltare personală și socială

A doua categorie de răspunsuri, privind ceea ce își doresc cel mai mult să învețe participanții la studiu, a înregistrat un procent de 18,8%.

Respondenții ale căror răspunsuri au fost codificate în categoria „dezvoltare personală și socială” își doresc să învețe psihologie, să-și dezvolte inteligența emoțională, adică să-și recunoască și să-și gestioneze propriile emoții. De asemenea, doresc să-și dezvolte abilitățile corelate cu inteligența emoțională, empatia, recunoașterea, înțelegerea și interpretarea emoțiilor altor oameni.

În aceeași categorie se află răspunsuri legate de relaționare, autocunoaștere, autodezvoltare, dezvoltarea abilităților de lucru în echipă, comunicare și colaborare. Adolescenții doresc să învețe cum să-și dezvolte propria persoană într-un mod armonios și complet.

Un răspuns care s-a repetat ține de autocunoaștere. Adolescenții vor să învețe cum să se cunoască pe ei înșiși și cum să fie oameni mai buni în acord cu propriile standarde de viață.

Câteva exemple de răspunsuri concrete care au fost codificate în această categorie, a dezvoltării personale și sociale, sunt următoarele:

- „*Cel mai mult mi-aș dori să învăț să îmi controlez emoțiile, să înțeleg ce se întâmplă în interiorul meu pe plan emoțional, controlându-mi inteligența emoțională și, de asemenea, să mă cunosc mai bine pe mine însumi.*”
- „*Mi-ar plăcea să învăț cum să am încredere în mine.*”
- „*Lucruri legate de viața emoțională. De care mulți au nevoie.*”
- „*Mi-ar plăcea să învăț să mă apreciez mai mult pe mine și totul din jurul meu.*”
- „*Cel mai mult mi-ar plăcea să învăț cum să îmi pot recunoaște propriile calități și defecte, cum să mă dezvolt mai bine personal și cum pot să îi ajut pe cei de lângă mine.*”
- „*Cum să mă iubesc pe mine și să mă accept așa cum sunt, cum să gestionez relațiile cu cei din jur în cel mai bun mod.*”
- „*Cum gândesc unii oamenii.*”
- „*Cum să fiu un om echilibrat.*”
- „*Cum să mă dezvolt pe plan social.*”
- „*Cum să fac față greutăților în viață.*”
- „*Chestiuni legate de dezvoltare personală, motivație, depășirea condiției, productivitate.*”
- „*Cum să-mi găsesc un scop în viață.*”
- „*Aș vrea să învăț cum pot deveni un om de succes.*”
- „*Gândirea și comportamentul oamenilor.*”
- „*Să aflu ce vreau să fiu.*”
- „*Aș vrea să avem câteva ore care ne-ar maturiza gândirea, cum ar fi ceva legat de vot, de cunoașterea personalităților, mai ales ale persoanelor din jur, și ce fel de comportament ar trebui să avem în societate și ce ar trebui să facem și ce să nu facem. Am dat câteva exemple, dar vă prindeți voi ce vreau să spun.*”
- „*Mi-ar plăcea să învăț cât mai multe despre corpul meu, despre emoțiile pe care pot să le am, despre emoțiile celor din jur și, de asemenea, mi-ar plăcea foarte mult să învăț cum să-mi gestionez mult mai bine timpul.*”

Limbile străine

A treia categorie de preferințe ale participanților la studiu a înregistrat un procent de 12,9% dintre răspunsuri.

Această nevoie este strâns legată atât de dorința de a descoperi culturi diferite, de a studia în afara țării, de a călători, cât și de disponibilitatea de a participa la diferite proiecte internaționale.

În esență, este vorba despre extinderea orizonturilor, expunerea la nou, învățarea prin experiență, comunicare și relaționare directă. Se reiau idei și nevoi formulate și anterior, ceea ce confirmă faptul că tinerii își conștientizează interesele de învățare și dezvoltare și sunt deschiși spre satisfacerea lor.

Mai mult, am identificat dorința de a studia și alte limbi străine pe lângă cele din curriculumul obligatoriu sau din oferta C.D.Ș. Un număr de 53 dintre respondenți au oferit exemple concrete, nominalizând limbile străine pe care doresc să le studieze sau să le aprofundeze.

Reprezentarea grafică a opțiunilor exprimate de tineri cu privire la limbile străine de interes este ilustrată în Figura II.11.

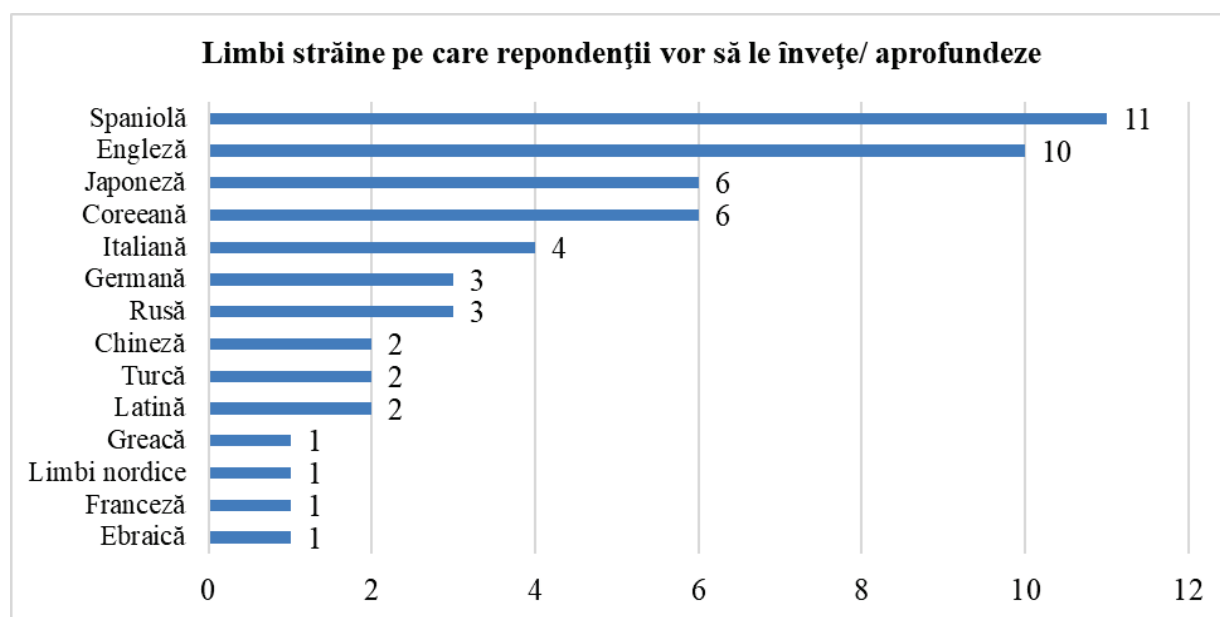

Figura II.11. Limbile străine de interes pentru respondenți pe termen scurt și mediu

II.2.6. Interesele, aspirațiile și nevoile de dezvoltare ale adolescenților pe termen lung

Întrebarea 8 este corelată cu al șaselea obiectiv specific al cercetării, și anume „identificarea intereselor, aspirațiilor și nevoilor de dezvoltare ale adolescenților pe termen lung”.

Întrebarea 8. *Ce ți-ai dori cel mai mult să faci în viață dacă ai avea timp, energie, bani, încredere în tine și susținerea familiei?*

Dacă ar dispune de următoarele resurse – timp, energie, sprijin familial și stabilitate financiară – 37,7% dintre respondenți ar alege să călătorească. Alte aspirații evidențiate de datele colectate includ atingerea unui echilibru între viața personală și cea profesională (15,2%), implicarea în acțiuni cu impact social sau antreprenoriatul social (12,3%), demararea unei afaceri proprii (12%), precum și exercitarea unor profesii în domeniul medical sau al consilierii, ori terapiei (6,7%).

Analiza detaliată a acestor aspirații și interese de dezvoltare pe termen lung, incluzând atât frecvențele, cât și procente raportate la totalul subiecților, este sistematizată în Tabelul II.16.

Tabelul II.16. Interesele de dezvoltare ale respondenților pe termen lung

Ce ți-ai dori cel mai mult să faci în viață dacă ai avea timp, energie, bani, încredere în tine și susținerea familiei?	Răspunsuri		% din total subiecți
	N	% din total răspunsuri	
Să am propria afacere	93	10,6	12,0
Să am propria locuință	6	0,7	0,8
Să asigur ordinea și aplicarea legii	24	2,7	3,1
Să călătoresc	292	33,4	37,7
Să fac muzică/ teatru/ film/ arte plastice	41	4,7	5,3
Să fiu antreprenor social/ să ajut oamenii	95	10,9	12,3

Ce ți-ai dori cel mai mult să faci în viață dacă ai avea timp, energie, bani, încredere în tine și susținerea familiei?	Răspunsuri		% din total subiecți
	N	% din total răspunsuri	
Să fiu arhitect/designer	6	0,7	0,8
Să fiu chirurg/ medic/ psiholog/ terapeut	52	5,9	6,7
Să fiu developer/ designer/ inginer/ IT-ist	22	2,5	2,8
Să fiu împlinit profesional și personal	118	13,5	15,2
Să fiu scriitor/ editor	10	1,1	1,3
Să fiu sportiv/ dansator	30	3,4	3,9
Să-mi întemeiez o familie	22	2,5	2,8
Să protejez animalele și natura	12	1,4	1,5
Să studiez în țară sau în afară	20	2,3	2,6
Nu știu	31	3,5	4,0
<i>Total</i>	874	100,0	112,8

Procentele și totalurile sunt raportate la numărul de subiecți

De asemenea, o reprezentare grafică a acestor opțiuni prioritare pentru viitor este ilustrată grafic în Figura II.12.

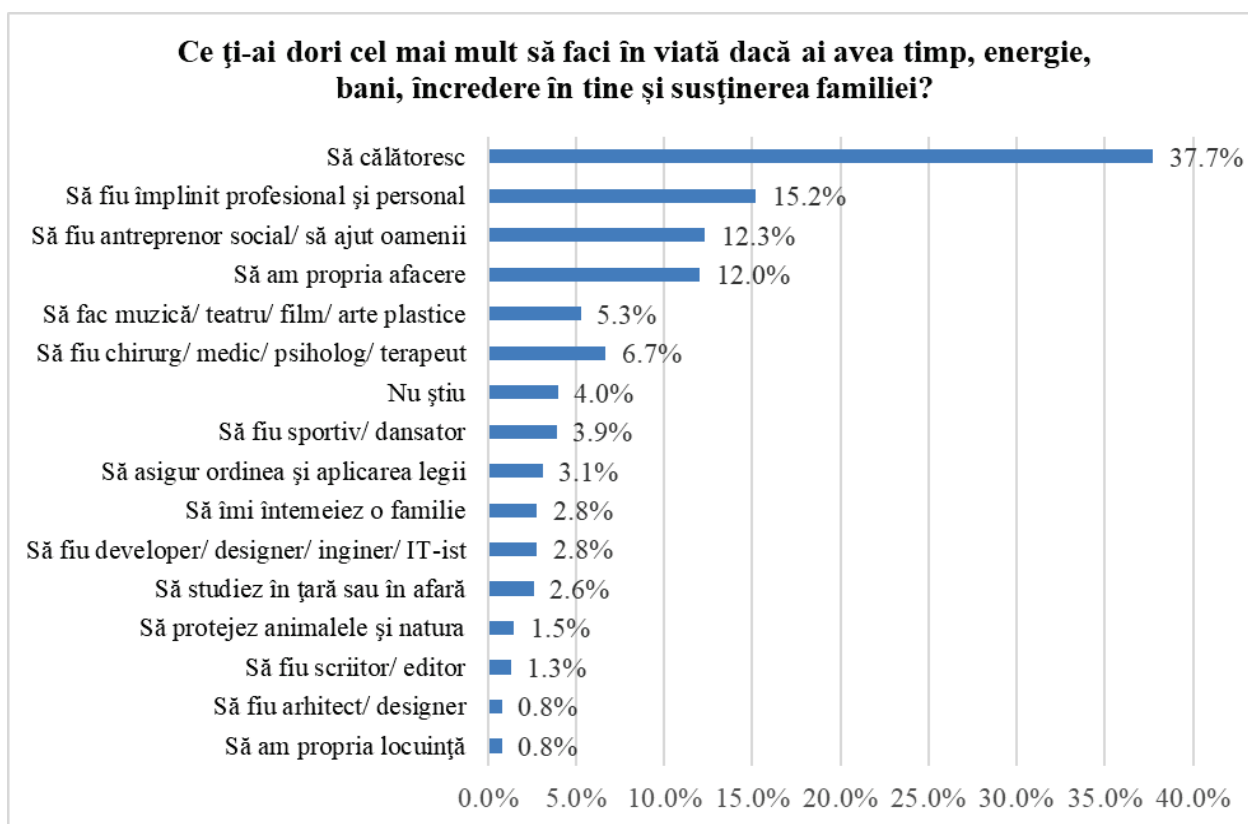

Figura II.12. Interesele respondenților pe termen lung

În continuare, vom prezenta pe scurt primele trei categorii de răspunsuri care au înregistrat cele mai mari procentaje.

Să călătoresc

Cu un procent de 37,7% dintre răspunsuri, călătoriile se plasează pe primul loc în topul preferințelor adolescenților.

Această preferință a lor poate conduce la dezvoltarea următoarelor competențe ale secolului al XII-lea: *analiza și luarea deciziilor, rezolvarea problemelor, creativitatea, negocierea, dar și competențele sociale și de comunicare în limbi străine*. Expunerea la diverse culturi, obiceiuri, națiuni, etnii, religii, convingeri, dar și prin descoperirea istoriei și a spațiilor geografice în mod practic poate dezvolta și *flexibilitatea gândirii, competențe de sensibilizare și expresie culturală și competențele din domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii*. Aceste competențe se regăsesc atât în abordarea Legii Educației Naționale, cât și a Consiliului Uniunii Europene și a Forumului Economic Mondial. Cu alte cuvinte, preferința adolescenților pentru călătorii poate determina dezvoltarea simultană a cel puțin 8 competențe ale secolului al XXI-lea.

Din răspunsurile oferite, s-a putut identifica faptul că adolescenții au mai multe motive pentru care doresc să călătorească.

Principalul motiv este pentru a avea parte de experiențe noi. Aceștia doresc să descopere tradiții noi, oameni noi, culturi noi, limbi și obiceiuri diferite de cele din țara natală care îi pot ajuta să-și extindă orizonturile:

- „Să vizitez locurile despre care am citit în cărți sau pe internet.”
- „Să aflu lucruri noi despre alte popoare și tradițiile lor.”
- „Să am parte de cele mai frumoase experiențe.”
- „Să experimentez experiențele extreme!”
- „Să descopăr tradiții diferite, să învăț să gătesc diferite preparate din toate bucătăriile lumii acesteia, să studiez oamenii care trăiesc în triburi, dar, totodată, să contribui la descoperiri științifice în chimie, biochimie, biologie și nanotehnologie.”

O altă categorie dintre respondenți își dorește să călătorească pentru a se cunoaște mai bine:

- „Să descopăr lumea, iar în felul ăsta să mă descopăr și să mă regăsesc eu pe mine.”
- „Cel mai tare mi-aș dori să călătoresc, să descopăr lumea ce mă înconjoară, să fiu o persoană împlinită care cunoaște secretul fericirii.”

Am identificat și adolescenți care își doresc să călătorească pentru a face lumea mai bună:

- „Să descopăr oameni și locuri noi și să încerc să contribui cu ceva, să schimb ceva, cât de mic.”
- „Mi-aș dori să călătoresc foarte mult, astfel încât să descopăr noi culturi. De asemenea, mi-aș dori să inițiez câteva acțiuni care să vină în ajutorul copiilor defavorizați, discriminați și marginalizați pentru a-i integra în societate și pentru a le oferi o altă imagine asupra vieții, făcându-i să fie conștienți de propriul potențial.”
- „Mi-ar plăcea să călătoresc peste tot în lume, mi-ar plăcea să fac mai mult voluntariat, să mă implic mai mult în străngeri de fonduri pentru cauze nobile, să pot să-i ajut pe cei răniți într-un fel sau altul.”

Există adolescenți care vor să călătorească pentru a studia, pentru a face voluntariat sau pentru a lucra:

- „Mi-aș dori să studiez la o facultate în afară și să vizitez lumea, să învăț despre toate culturile de pe glob.”
- „Mi-ar plăcea să călătoresc cât mai mult și să susțin anumite organizații de voluntariat.”
- „Să fiu ghid turistic.”

Și, nu în ultimul rând, sunt adolescenții care își doresc să împărtășească bucuria călătoriilor și a descoperirii alături de cei dragi, familie și prieteni:

- „Mi-ar plăcea să călătoresc, îmi place foarte mult ciclismul și mountain bike-ul. Oriunde aș merge, aș lua și familia cu mine. Aș vrea să am o familie frumoasă, ferită cât mai mult de probleme și de griji.”
- „Să descopăr lumea alături de persoanele dragi mie.”
- „Să vizitez cât mai multe locuri posibile împreună cu prietenii.”

Să fiu împlinit profesional și personal

Cu un procent de 15,2%, aceasta este categoria de răspunsuri în care s-au regăsit cele mai multe exemple de meserii specifice. Câteva exemple ar fi: pedagog, profesor de matematică, psiholog, terapeut, contabil, pilot, manager, director de companie, stewardesă, model, fotograf, prezentator TV, ambasador, DJ, politician.

Între răspunsurile care s-au repetat, au fost „să devin un om de succes”, „să-mi împlinesc visurile”, „să fac ceea ce-mi place”.

Alte exemple de răspunsuri au fost:

- „Să îmi găsesc drumul, să simt că fac ceea ce îmi place și ceea ce știu să fac, să mă dezvolt cât de mult pe toate planurile.”
- „Ce mi-aș dori să fac cel mai mult în viață ar fi să-mi duc pasiunile la nivelul în care să pot să îi fac pe părinții mei să nu mai muncească o zi în viața lor. Practic, ce vreau e să-mi câștig pâinea prin ceea ce iubesc să fac, astfel nu o să simt că am muncit nicio zi în viața mea.”
- „Dacă aș avea toate resursele necesare, aș dori să creez ceva ce va fi recunoscut sau care să ajute cât mai multă lume. Pe termen lung, aș vrea să-mi creez un brand, iar pe termen scurt, aș vrea să personalizez și să îmbunătățesc un produs deja existent (probabil că are legătură cu vârsta mea, dar mi-ar plăcea să lucrez pe un computer sau o mașină).”
- „Mi-aș dori să fac ceva ce ar putea ajuta societatea să devină mai bună. Personal, urăsc violența de oricare tip și defrișările, pentru că nu mi se pare ok să îți dorești ceva mai bun fără ca tu, ca om/ cetățean, să nu faci nimic, să aștepți ca alții să facă, iar tu doar să distrugi. Avem nevoie de o schimbare în această societate.”
- „Să ating nivelul maxim al visurilor mele.”
- „Să devin profesor și să îmbunătățesc sistemul educațional.”
- „Să devin un om de succes din toate punctele de vedere. Să investesc în mine, în oamenii care au nevoie de ajutorul meu și să-mi asigur un viitor din care să pot supraviețui, cel puțin.”

Să fiu antreprenor social/ să ajut oamenii

Prin răspunsurile oferite, 12,3% dintre adolescenți și-au manifestat dorința de a răspunde unor nevoi sociale pe care sistemele actuale nu sunt capabile să le acopere sau le acoperă insuficient. Aceștia doresc să genereze o schimbare în bine, fie că o fac prin afacerile lor, prin donații, fie prin acțiuni de voluntariat.

Tinerii sunt motivați de ajutorarea oamenilor și își doresc, pe lângă inițiative antreprenoriale care să genereze profit, libertatea de a contribui la schimbările sociale necesare benefice unor grupuri sociale defavorizate sau chiar să contribuie la bunăstarea întregii societăți. De fapt, din răspunsurile colectate, se poate observa un interes ridicat de a-și deschide afaceri private prin prisma oportunității de a contribui la binele social și bunăstarea socială a tuturor, nu doar a celor care își permit. Antreprenoriatul social, ca alternativă la antreprenoriatul clasic, se referă la „îndeplinirea misiunii și

evaluarea impactului”, conform profesorului Greg Dees, de la Universitatea Duke, și se distinge de antreprenoriatul clasic prin binele social care primează asupra intereselor particulare și de afaceri (R. Martin, S. Osberg, 2007).

Interesul manifestat pentru voluntariat subliniază dorința adolescenților de a integra experiența directă în educația lor, contribuind astfel la dezvoltarea unui profil complex de competențe: inter-personale, cetățenești, antreprenoriale și metacognitive.

Câteva exemple de răspunsuri au fost:

- „Să îmi deschid un centru pentru adolescenții, nu neapărat cu dizabilități, dar cu probleme, de exemplu, scolioză, cum am eu, pentru a-i ajuta și psihic, și fizic.”
- „Mi-aș dori să fac voluntariat și să fac mai multe spitale în care să fie tratați oamenii bolnavi sau copiii cu probleme de sănătate.”
- „Să-mi creez un ONG care să protejeze femeile agresate de parteneri și să am campanii de informare în școli cu privire la fenomenul bullying.”
- „Să fac o organizație non-profit pentru oamenii străzii și pentru antiprostituție.”

II.2.7. Analiza relației dintre profilul de studiu, genul și vârsta adolescenților și interesele și nevoile de formare pe termen scurt, mediu și lung

Al șaptelea obiectiv specific al cercetării a fost „identificarea relației dintre profilul de studiu, genul și vârsta adolescenților și interesele și nevoile de formare pe termen scurt, mediu și lung”. Pentru analiza acestor date, s-au folosit interogările de tip tabel încrucișat. Rezultatele obținute sunt prezentate în continuare:

Relația dintre profilul de studiu al adolescenților și interesele de studiu pe termen scurt și mediu identificate în răspunsurile de la întrebarea 7

Preferințele educaționale variază în funcție de parcursul școlar al respondenților:

- profilul real: respondenții din acest segment plasează în topul opțiunilor învățarea experiențială (20,3%), dezvoltarea socio-personală (18,5%) și disciplinele exacte (matematica și științele naturii – 12,8%). Interesul lor se îndreaptă, de asemenea, către tehnologie și informatică (11,7%) și competențele lingvistice (11,3%).
- profilul uman: acești respondenți manifestă o deschidere către dezvoltarea personală și socială (22,5%) și metodele de învățare experiențiale (17,4%). În topul preferințelor se regăsește studiul limbilor străine (15,6%) și artele, precum artele plastice, muzica sau teatrul (10,1%).
- profilul vocațional: pentru acești respondenți, învățarea experiențială reprezintă principala prioritate (25,7%), fiind urmată de dezvoltarea competențelor lingvistice (20%). Paleta de interese este completată de dezvoltarea personală și socială (14,3%) și disciplinele artistice și tehnice (fiecare cu câte un procentaj de câte 11,4%).
- ciclul gimnazial: în rândul respondenților de gimnaziu, dorința de a avea acces la metode de învățare experiențială este majoritară (36,4%). Celelalte opțiuni sunt dezvoltarea personală și socială (18,2%), științele naturii și matematica (13,6%), în timp ce disciplinele artistice și cele lingvistice însumează câte 9,1% din preferințe.

Analiza corelativă detaliată a acestor opțiuni în funcție de parcursul școlar este sistematizată în Tabelul II.17.

Tabelul II.17. Relația dintre profilul de studiu al adolescenților și interesele de studiu pe termen scurt și mediu

Ce ți-ar plăcea să înveți dacă ai putea alege?		Învăț la profil:						
		Real	Uman	Vocațional	Sunt în gimnaziu	Altele	Nu știu	Total
Comunicare	Frecvența	10	8	1	1	2	0	22
	%	2,3	3,7	2,9	4,5	6,9	0,0	
Dezvoltare personală și socială	Frecvența	82	49	5	4	2	4	146
	%	18,5	22,5	14,3	18,2	6,9	14,8	
Educație experiențială	Frecvența	90	38	9	8	4	8	157
	%	20,3	17,4	25,7	36,4	13,8	29,6	
Educație financiară și antreprenoriat	Frecvența	33	15	3	1	1	1	54
	%	7,4	6,9	8,6	4,5	3,4	3,7	
Educație militară	Frecvența	9	5	0	0	1	0	15
	%	2,0	2,3	0,0	0,0	3,4	0,0	
Filosofie și Științe Social-Politice	Frecvența	12	3	0	0	4	0	19
	%	2,7	1,4	0,0	0,0	13,8	0,0	
Istorie și geografie	Frecvența	9	6	1	0	1	0	17
	%	2,0	2,8	2,9	0,0	3,4	0,0	
Limbi străine	Frecvența	50	34	7	2	3	4	100
	%	11,3	15,6	20,0	9,1	10,3	14,8	
Literatură	Frecvența	3	3	0	0	0	0	6
	%	0,7	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	
Matematică și științe ale naturii	Frecvența	57	14	2	3	1	0	77
	%	12,8	6,4	5,7	13,6	3,4	0,0	
Muzică, teatru și arte plastice	Frecvența	26	22	4	2	4	3	61
	%	5,9	10,1	11,4	9,1	13,8	11,1	
Sănătatea corpului și a minții	Frecvența	7	6	1	1	1	0	16
	%	1,6	2,8	2,9	4,5	3,4	0,0	
Sport și dans	Frecvența	6	9	1	1	2	0	19
	%	1,4	4,1	2,9	4,5	6,9	0,0	
Tehnologie, inginerie, informatică	Frecvența	52	4	4	1	5	3	69
	%	11,7	1,8	11,4	4,5	17,2	11,1	
Arhitectură	Frecvența	7	1	0	0	0	0	8
	%	1,6	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	
Nu știu	Frecvența	27	13	0	0	1	5	46
	%	6,1	6,0	0,0	0,0	3,4	18,5	
Total	Frecvența	444	218	35	22	29	27	775

Procentele și totalurile sunt raportate la numărul de subiecți

Din datele reprezentate în Figura II.13, educația experiențială se află pe primul loc în topul preferințelor adolescenților de la profil real, vocațional și gimnaziu, fiind devansată doar în cazul profilului uman de dezvoltarea personală și socială cu aproximativ 5 procente.

Indiferent de specializarea aleasă sau de nivelul de învățământ frecventat, analiza datelor reflectă un consens în rândul adolescenților: dezvoltarea personală și socială este percepută ca fiind esențială în ierarhia preferințelor de învățare.

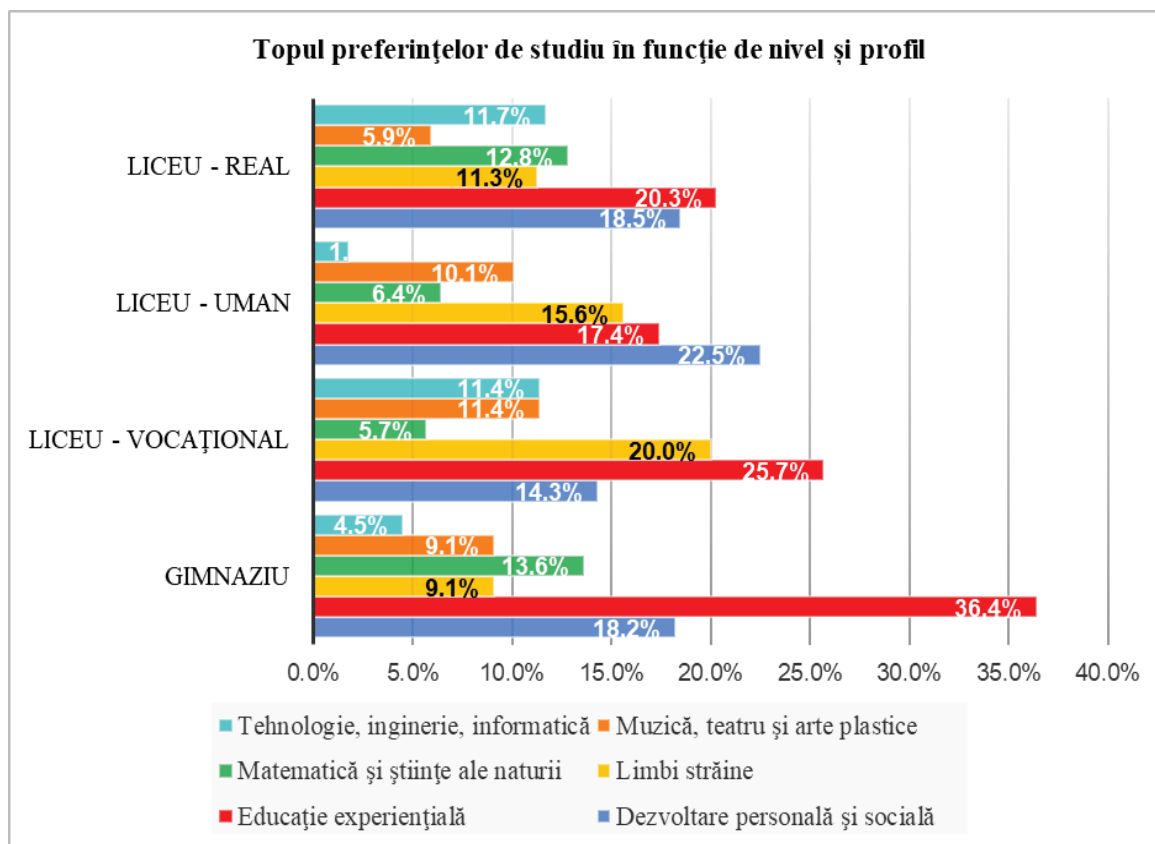

Figura II.13. Topul preferințelor de studiu ale respondenților pe termen scurt și mediu

Relația dintre profilul de studiu al adolescenților și interesele pe termen lung identificate în răspunsurile de la întrebarea 8

Indiferent de specializarea aleasă sau de nivelul de învățământ frecventat, majoritatea adolescenților au indicat dorința de a călători ca prioritate, cu condiția existenței resurselor necesare de timp, fonduri, încredere și suport familial. Înafara acestei aspirații comune, planurile de viitor ale adolescenților variază în funcție de profilul de studiu:

- profilul real: acești respondenți vizează în principal împlinirea socio-profesională (17,6%), demararea unei afaceri proprii (12,2%) sau implicarea în antreprenariat social (11%);
- profilul uman: preferințele acestor respondenți oglindesc direcțiile de interes a celor de la profilul real, punând accent pe impactul social (15,6%), împlinirea socio-profesională (13,3%) și spiritul antreprenorial (11,9%);
- profilul vocațional: acești respondenți oferă un profil de interese ușor distinct. Pe lângă dorința de a călători (40%), se remarcă interesul pentru inițiativele antreprenoriale proprii (14,3%), artele (14,3%), precum și dorința de a contribui la binele comun prin antreprenariat social (14,3%), în timp ce 11,4% vizează împlinirea socio-profesională;
- ciclul gimnazial: respondenții de gimnaziu își orientează aspirațiile către călătorii (36,4%), lansarea afacerii proprii (18,2%) și antreprenariatul social (13,6%). De asemenea, se remarcă preocupări specifice pentru cariere în securitate și aplicarea legii, sport sau artă, fiecare fiind menționate în proporție de 9,1%.

Tabelul II.18 sintetizează distribuția procentuală a acestor opțiuni în raport cu totalul subiecților incluși în cercetare.

Tabelul II.18. Relația dintre profilul de studiu al respondenților și interesele pe termen lung

Ce ți-ai dori cel mai mult să faci în viață dacă ai avea timp, energie, bani, încredere în tine și susținerea familiei?		Învăț la profil:						
		Real	Uman	Vocațional	Sunt în gimnaziu	Altele	Nu știu	Total
Să am propria afacere	Frecvența	54	26	5	4	2	2	93
	%	12,2	11,9	14,3	18,2	6,9	7,4	
Să am propria locuință	Frecvența	5	1	0	0	0	0	6
	%	1,1	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	
Să asigur ordinea și aplicarea legii	Frecvența	9	10	0	2	2	1	24
	%	2,0	4,6	0,0	9,1	6,9	3,7	
Să călătoresc	Frecvența	172	77	14	8	12	9	292
	%	38,7	35,3	40,0	36,4	41,4	33,3	
Să fac muzică/ teatru/ film/ arte plastice	Frecvența	22	10	5	0	1	3	41
	%	5,0	4,6	14,3	0,0	3,4	11,1	
Să fiu antreprenor social/ să ajut oamenii	Frecvența	49	34	5	3	3	1	95
	%	11,0	15,6	14,3	13,6	10,3	3,7	
Să fiu arhitect/ designer	Frecvența	2	3	0	0	0	1	6
	%	0,5	1,4	0,0	0,0	0,0	3,7	
Să fiu chirurg/ medic/ psiholog/ terapeut	Frecvența	31	16	2	0	1	2	52
	%	7,0	7,3	5,7	0,0	3,4	7,4	
Să fiu developer/ designer/ inginer/ IT-ist	Frecvența	14	1	1	1	3	2	22
	%	3,2	0,5	2,9	4,5	10,3	7,4	
Să fiu împlinit profesional și personal	Frecvența	78	29	4	2	2	3	118
	%	17,6	13,3	11,4	9,1	6,9	11,1	
Să fiu scriitor/ editor	Frecvența	3	7	0	0	0	0	10
	%	0,7	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	
Să fiu sportiv/ dansator	Frecvența	18	5	1	2	2	2	30
	%	4,1	2,3	2,9	9,1	6,9	7,4	
Să-mi întemeiez o familie	Frecvența	17	4	0	0	0	1	22
	%	3,8	1,8	0,0	0,0	0,0	3,7	
Să protejez animalele și natura	Frecvența	7	4	0	1	0	0	12
	%	1,6	1,8	0,0	4,5	0,0	0,0	
Să studiez în țară sau în afară	Frecvența	15	3	0	0	1	1	20
	%	3,4	1,4	0,0	0,0	3,4	3,7	
Nu știu	Frecvența	18	7	2	0	1	3	31
	%	4,1	3,2	5,7	0,0	3,4	11,1	
Total	Frecvența	444	218	35	22	29	27	775

Procentele și totalurile sunt raportate la numărul de subiecți

O reprezentare grafică a preferințelor subiecților pentru viitor este ilustrată în Figura II.14.

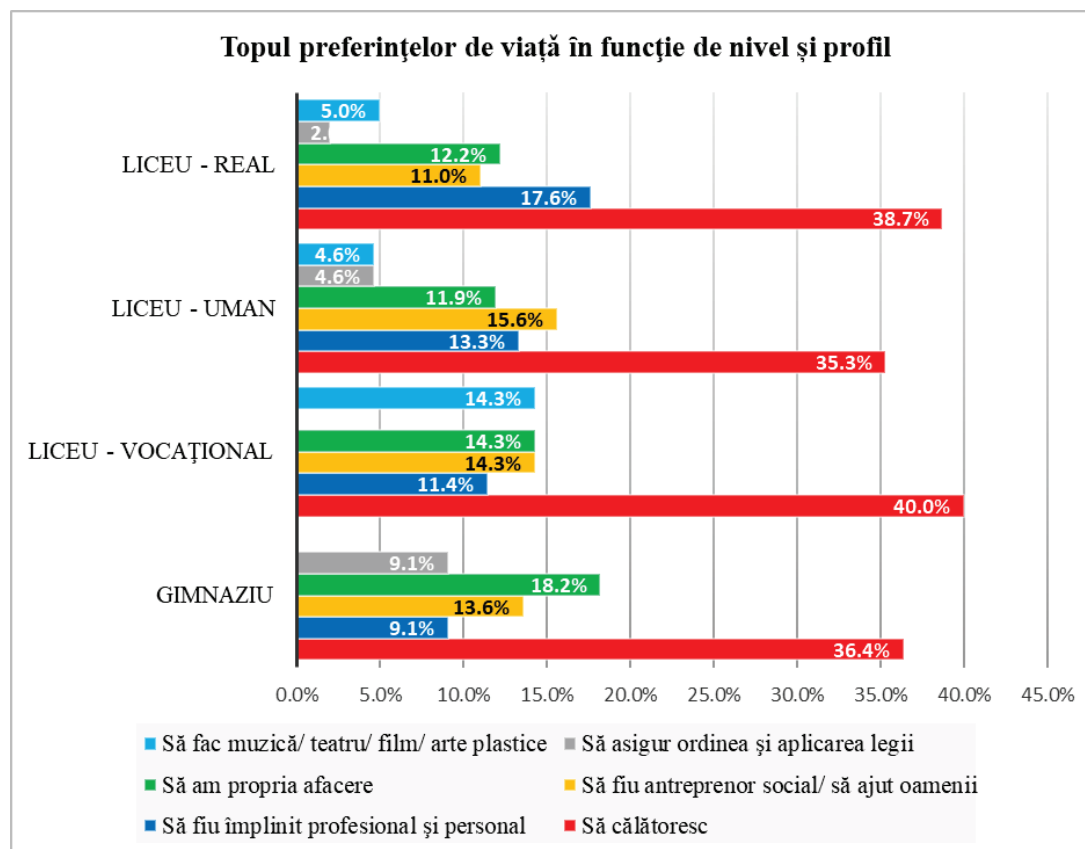

Figura II.14. Topul preferințelor respondenților pe termen lung

Relația dintre genul respondenților și răspunsurile de la întrebarea 7

Analiza intereselor educaționale pe termen scurt și mediu, indică o diferențiere în funcție de genul respondenților:

- în cazul fetelor, interesele pentru învățare sunt orientate preponderent către dezvoltarea personală și socială (22,2%), urmată de învățarea experiențială (20%), dezvoltarea competențelor lingvistice (14,8%), științele naturii și matematică (9,1%), precum și disciplinele artistice (8%);
- în cazul băieților, prioritățile se concentrează pe domeniile tehnice, precum tehnologia, ingineria și informatica (22,6%). Aceștia li se alătură interesul pentru educația experiențială (16,5%), dezvoltarea personală și socială (11,7%), educația financiară și antreprenoriatul (10,1%), studiul limbilor străine (8,9%) și disciplinele artistice (7,7%).

Tabelul II.19 evidențiază aceste date.

Tabelul II.19. Relația dintre genul respondenților și interesele de studiu pe termen scurt și mediu

Ce ți-ar plăcea să înveți dacă ai putea alege?		Genul		
		Feminin	Masculin	Total
Comunicare	Frecvența	18	4	22
	%	3,4	1,6	
Dezvoltare personală și socială	Frecvența	117	29	146
	%	22,2	11,7	

Educație experiențială	Frecvența	116	41	157
	%	22,0	16,5	
Educație financiară și antreprenoriat	Frecvența	29	25	54
	%	5,5	10,1	
Educație militară	Frecvența	9	6	15
	%	1,7	2,4	
Filosofie și Științe Social-Politice	Frecvența	14	5	19
	%	2,7	2,0	
Istorie și geografie	Frecvența	10	7	17
	%	1,9	2,8	
Limbi străine	Frecvența	78	22	100
	%	14,8	8,9	
Literatură	Frecvența	6	0	6
	%	1,1	0,0	
Matematică și științe ale naturii	Frecvența	51	26	77
	%	9,7	10,5	
Muzică, teatru și arte plastice	Frecvența	42	19	61
	%	8,0	7,7	
Sănătatea corpului și a minții	Frecvența	14	2	16
	%	2,7	0,8	
Sport și dans	Frecvența	12	7	19
	%	2,3	2,8	
Tehnologie, inginerie, informatică	Frecvența	13	56	69
	%	2,5	22,6	
Arhitectură	Frecvența	6	2	8
	%	1,1	0,8	
Nu știu	Frecvența	29	17	46
	%	5,5	6,9	
<i>Total</i>	Frecvența	527	248	775

Procentele și totalurile sunt raportate la numărul de subiecți

Relația dintre genul respondenților și răspunsurile de la întrebarea 8

Din perspectiva analizei obiectivelor pe termen lung, profilul aspirațiilor diferă în funcție de genul subiecților:

- în ceea ce privește respondentele, dorința principală este de a călători (43,1%), urmată de implicarea în antreprenoriatul social sau în acțiuni de sprijin comunitar (13,9%), atingerea împlinirii socio-profesionale (13,3%) și dezvoltarea unei afaceri proprii (10%);
- în rândul respondenților, clasamentul dorințelor este condus tot de călătorii (26,2%), urmate de aspirația către succesul socio-profesional (19,4%) și intenția de a deveni antreprenori (15,3%). Alte obiective evidențiate sunt implicarea în comunitate prin antreprenoriat social

(8,9%), urmărirea unei cariere sportive sau artistice (7,7%), precum și orientarea către profesii din domeniul tehnologiei sau al ingineriei (7,3%).

Tabelul II.20 reflectă aceste date.

Tabelul II.20. Relația dintre genul respondenților și interesele pe termen lung

Ce ți-ai dori cel mai mult să faci în viață dacă ai avea timp, energie, bani, încredere în tine și susținerea familiei?		Genul		
		Feminin	Masculin	Total
Să am propria afacere	Frecvența	55	38	93
	%	10,4	15,3	
Să am propria locuință	Frecvența	2	4	6
	%	0,4	1,6	
Să asigur ordinea și aplicarea legii	Frecvența	16	8	24
	%	3,0	3,2	
Să călătoresc	Frecvența	227	65	292
	%	43,1	26,2	
Să fac muzică/ teatru/ film/ arte plastice	Frecvența	30	11	41
	%	5,7	4,4	
Să fiu antreprenor social/ să ajut oamenii	Frecvența	73	22	95
	%	13,9	8,9	
Să fiu arhitect/ designer	Frecvența	4	2	6
	%	0,8	0,8	
Să fiu chirurg/ medic/ psiholog/ terapeut	Frecvența	46	6	52
	%	8,7	2,4	
Să fiu developer/ designer/ inginer/ IT-ist	Frecvența	4	18	22
	%	0,8	7,3	
Să fiu împlinit profesional și personal	Frecvența	70	48	118
	%	13,3	19,4	
Să fiu scriitor/ editor	Frecvența	8	2	10
	%	1,5	0,8	
Să fiu sportiv/ dansator	Frecvența	11	19	30
	%	2,1	7,7	
Să-mi întemeiez o familie	Frecvența	9	13	22
	%	1,7	5,2	
Să protejez animalele și natura	Frecvența	11	1	12
	%	2,1	0,4	
Să studiez în țară sau în afară	Frecvența	19	1	20
	%	3,6	0,4	
Nu știu	Frecvența	12	19	31
	%	2,3	7,7	
Total	Frecvența	527	248	775

Procentele și totalurile sunt raportate la numărul de subiecți

Relația dintre vârsta respondenților și răspunsurile de la întrebarea 7

În ceea ce privește direcțiile de studiu dorite pe termen scurt și mediu, am constatat că preferințele adolescenților rămân constante, indiferent de segmentul de vârstă analizat.

Analiza detaliată este sistematizată în Tabelul II.21.

Tabelul II.21. Relația dintre vârsta respondenților și interesele de studiu pe termen scurt și mediu

Ce ți-ar plăcea să înveți dacă ai putea alege?		Vârsta						
		14 ani	15 ani	16 ani	17 ani	18 ani	19 ani	Total
Comunicare	Frecvența	1	4	9	6	2	0	22
	%	2,9	2,5	3,7	3,4	1,5	0,0	
Dezvoltare personală și socială	Frecvența	4	27	44	40	29	2	146
	%	11,4	16,9	18,1	22,3	21,5	8,7	
Educație experiențială	Frecvența	11	22	50	29	38	7	157
	%	31,4	13,8	20,6	16,2	28,1	30,4	
Educație financiară și antreprenoriat	Frecvența	0	12	19	10	12	1	54
	%	0,0	7,5	7,8	5,6	8,9	4,3	
Educație militară	Frecvența	0	1	4	4	4	2	15
	%	0,0	0,6	1,6	2,2	3,0	8,7	
Filosofie și Științe Social-Politice	Frecvența	0	5	6	3	4	1	19
	%	0,0	3,1	2,5	1,7	3,0	4,3	
Istorie și geografie	Frecvența	0	10	4	3	0	0	17
	%	0,0	6,2	1,6	1,7	0,0	0,0	
Limbi străine	Frecvența	4	26	31	24	13	2	100
	%	11,4	16,2	12,8	13,4	9,6	8,7	
Literatură	Frecvența	0	2	3	1	0	0	6
	%	0,0	1,2	1,2	0,6	0,0	0,0	
Matematică și științe ale naturii	Frecvența	8	19	28	11	8	3	77
	%	22,9	11,9	11,5	6,1	5,9	13,0	
Muzică, teatru și arte plastice	Frecvența	3	15	17	17	8	1	61
	%	8,6	9,4	7,0	9,5	5,9	4,3	
Sănătatea corpului și a minții	Frecvența	2	1	5	5	3	0	16
	%	5,7	0,6	2,1	2,8	2,2	0,0	
Sport și dans	Frecvența	1	4	7	5	2	0	19
	%	2,9	2,5	2,9	2,8	1,5	0,0	
Tehnologie, inginerie, informatică	Frecvența	2	15	19	19	13	1	69
	%	5,7	9,4	7,8	10,6	9,6	4,3	
Arhitectură	Frecvența	0	1	5	0	2	0	8
	%	0,0	0,6	2,1	0,0	1,5	0,0	
Nu știu	Frecvența	1	10	9	14	9	3	46
	%	2,9	6,2	3,7	7,8	6,7	13,0	
Total	Frecvența	35	160	243	179	135	23	775

Procentele și totalurile sunt raportate la numărul de subiecți

Relația dintre vârsta respondenților și răspunsurile de la întrebarea 8

Analiza aspirațiilor pe termen lung, reflectă un grad ridicat de uniformitate între diferitele categorii de vârstă, condiționate fiind de accesul la factorii de sprijin și resurse financiare. Cu toate acestea, analiza pe grupe de vârstă subliniază o excepție în rândul tinerilor de 14 ani, a căror ierarhie a aspirațiilor include călătoriile (31,4%), demararea propriei afaceri (20%), antreprenoriatul social (14,3%) și performanța sportivă sau artistică (11,4%).

La polul opus, eșantionul de 19 ani menține drept priorități călătoriile (30,4%), dezvoltarea unei afaceri proprii (21,7%), antreprenoriatul social (8,7%), însă își îndreaptă atenția și către protejarea mediului natural și a animalelor (8,7%). O particularitate se remarcă în cadrul acestei categorii de vârstă și anume cel mai ridicat segment (13%) de tineri care manifestă incertitudine, neștiind ce traseu academic și profesional să urmeze, ceea ce demonstrează că nu au conturat o idee clară asupra viitorului lor.

Distribuția detaliată a acestor corelații pe grupe de vârstă este sistematizată în Tabelul II.22.

Tabelul II.22. Relația dintre vârsta respondenților și interesele pe termen lung

Ce ți-ai dori cel mai mult să faci în viață dacă ai avea timp, energie, bani, încredere în tine și susținerea familiei?		Vârsta						
		14 ani	15 ani	16 ani	17 ani	18 ani	19 ani	Total
Să am propria afacere	Frecvența	7	16	25	21	19	5	93
	%	20,0	10,0	10,3	11,7	14,1	21,7	
Să am propria locuință	Frecvența	0	1	1	2	1	1	6
	%	0,0	0,6	0,4	1,1	0,7	4,3	
Să asigur ordinea și aplicarea legii	Frecvența	1	5	10	6	2	0	24
	%	2,9	3,1	4,1	3,4	1,5	0,0	
Să călătoresc	Frecvența	11	55	83	80	56	7	292
	%	31,4	34,4	34,2	44,7	41,5	30,4	
Să fac muzică/ teatru/ film/ arte plastice	Frecvența	0	12	18	8	3	0	41
	%	0,0	7,5	7,4	4,5	2,2	0,0	
Să fiu antreprenor social/ să ajut oamenii	Frecvența	5	23	28	20	17	2	95
	%	14,3	14,4	11,5	11,2	12,6	8,7	
Să fiu arhitect/ designer	Frecvența	1	0	3	2	0	0	6
	%	2,9	0,0	1,2	1,1	0,0	0,0	
Să fiu chirurg/ medic/ psiholog/ terapeut	Frecvența	1	14	16	5	16	0	52
	%	2,9	8,8	6,6	2,8	11,9	0,0	
Să fiu developer/ designer/ inginer/ IT-ist	Frecvența	2	5	4	7	4	0	22
	%	5,7	3,1	1,6	3,9	3,0	0,0	
Să fiu împlinit profesional și personal	Frecvența	3	24	40	27	23	1	118
	%	8,6	15,0	16,5	15,1	17,0	4,3	
Să fiu scriitor/ editor	Frecvența	0	3	3	2	2	0	10
	%	0,0	1,9	1,2	1,1	1,5	0,0	
Să fiu sportiv/ dansator	Frecvența	4	6	8	9	2	1	30
	%	11,4	3,8	3,3	5,0	1,5	4,3	

Ce ți-ai dori cel mai mult să faci în viață dacă ai avea timp, energie, bani, încredere în tine și susținerea familiei?		Vârsta						
		14 ani	15 ani	16 ani	17 ani	18 ani	19 ani	Total
Să-mi întemeiez o familie	Frecvența	1	7	4	6	4	0	22
	%	2,9	4,4	1,6	3,4	3,0	0,0	
Să protejez animalele și natura	Frecvența	1	1	3	3	2	2	12
	%	2,9	0,6	1,2	1,7	1,5	8,7	
Să studiez în țară sau în afară	Frecvența	0	3	7	7	2	1	20
	%	0,0	1,9	2,9	3,9	1,5	4,3	
Nu știu	Frecvența	0	7	12	6	3	3	31
	%	0,0	4,4	4,9	3,4	2,2	13,0	
Total	Frecvența	35	160	243	179	135	23	775

Procentele și totalurile sunt raportate la numărul de subiecți

II.3. Raportul final de cercetare

Demersul investigativ s-a axat pe evaluarea aspirațiilor și nevoilor educaționale a unui eșantion de 775 de tineri cu vârste cuprinse între 14 și 19 ani. Prelucrarea datelor conturează o radiografie a profilului adolescenților, structurată pe mai multe dimensiuni, în corelație cu obiectivele specifice ale cercetării:

Mediul de proveniență și dezvoltare socială

Majoritatea subiecților (83%) provin din familii nucleare, în care ambii părinți sunt prezenți și căsătoriți. Mediile în care respondenții își petrec timpul zilnic sunt spațiul școlar (68%) și domestic (43,5%), aspect care evidențiază o conectare profundă cu mediul social și personal, în timp ce interacțiunea cu natura rămâne la un nivel scăzut (doar 10,3% alocând timp în acest mediu, iar 13% în spațiul comunitar). Aceste constatări influențează direct nevoile lor ulterioare.

Perspectiva asupra mediului ideal de învățare

Se remarcă o orientare preponderentă către un model educațional integrat: 51,4% dintre respondenți consideră că mediul optim de formare reprezintă o combinație între cadrul formal (școlar), cel nonformal (ghidat de specialiști) și experiențele cotidiene informale (ghidate de familie și apropiați). Totuși, la nivelul perspectivelor de viitor, aspirația dominantă rămâne continuarea studiilor universitare (71,1%), completată de dorința de explorare a lumii prin călătorii (45%) și urmată de inserția pe piața muncii (36,1%) sau prin antreprenariat (14,5%). În mediul profesional, preferința pentru lucrul cu oamenii primează (57,8%), completată de o deschidere către un echilibru între diferite medii de lucru, în care sunt integrate și animalele și natura, pe lângă oameni (25,7%).

Instrumente de învățare și competențe prioritare

Preferințele tinerilor converg spre învățarea experiențială. Adicional, călătoriile în locuri noi (87,2%), dialogul cu anturajul (86,5%), mentoratul prin discuții cu experți (84,2%) sau familie (80,1%) și rezolvarea problemelor în echipă (71,2%) se află în fruntea opțiunilor. Constatăm, așadar, că adolescenții preferă metode și instrumente ale învățării experiențiale.

În ceea ce privește competențele vizate pentru dezvoltare, prioritățile adolescenților se concentrează pe inteligența emoțională (85,5%), luarea deciziilor (84,7%), creativitatea (84%), comunicarea

(83,7%), productivitatea (82,6%), inițiativa (81,5%) și gândirea critică (80,4%). Un rezultat notabil îl constituie ponderea ridicată (82%) acordată dezvoltării obiceiurilor de menținere a corpului sănătos, din punct de vedere fizic și mental, indicator introdus în analiză, care subliniază o preocupare reală a tinerilor pentru starea de bine holistă.

Nevoi de formare pe termen scurt, mediu și lung

În ceea ce privește nevoile adolescenților, autorealizarea (57,9%) și nevoia de apartenență și recunoaștere socială (57,2%) constituie principalele priorități în dezvoltarea personală și socială. Pe termen scurt și mediu, nevoile de formare se focalizează pe educația experiențială (20,3%) și dezvoltarea personală (18,8%). Pe termen lung, însă, călătoriile reprezintă obiectivul central al adolescenților (37,7%), alături de împlinirea socio-profesională (15,2%) și impactul social (12,3%), prin antreprenoriat social sau profesii liberale.

Variații în funcție de profilul educațional, gen și vârsta subiecților

Analiza comparativă subliniază nuanțe importante în funcție de caracteristicile demografice și academice, relevând totodată un numitor comun: învățarea experiențială și dezvoltarea personală și socială reprezintă pilonii care domină interesele tinerilor, indiferent de filiera urmată:

- profilul real mizează pe o îmbinare între educația experiențială (20,3%), dezvoltarea personală și socială (18,5%), disciplinele exacte (matematică și științele naturii – 12,8%), tehnologie, inginerie, informatică (11,7%) și limbi străine (11,3%);
- profilul uman prioritizează dezvoltarea personală și socială (22,5%) și educația experiențială (17,4%), fiind urmate de competențele lingvistice (15,6%) și ariile artistice precum muzica, teatrul și artele plastice (10,1%);
- profilul vocațional manifestă o deschidere pentru educația experiențială (25,7%) și studiul limbilor străine (20,%), alături de interesul pentru dezvoltarea personală și socială (14,3%) și artele plastice (11,4%);
- gimanziul plasează în fruntea opțiunilor educația experiențială (36,4%), în timp ce 18,2% își doresc să se dezvolte personal și social, 13,6% sunt orientați spre matematică și științele naturii, iar câte 9,1% spre studiul limbilor străine și disciplinele artistice (muzică, teatru și arte plastice);
- din punct de vedere al genului, fetele sunt orientate spre dezvoltare personală și socială (22,2%), educația experiențială (20%) și comunicarea în limbi străine (14,8%), în timp ce băieții direcționează o mare parte din interes spre zona tehnologică, IT și inginerie (22,6%), urmată de educația experiențială (16,5%);
- în ceea ce privește vârsta, repartiția aspirațiilor se menține omogenă, cu mici excepții: tinerii de 14 ani pun accentul pe activități artistice sau sportive (11,4%), în timp ce la polul opus, eșantionul de 19 ani înregistrează cea mai mare rată de incertitudine, 19% dintre ei declarând că nu au o direcție clar definită.

CAPITOLUL III.

Concluzii

Capitolul de față evidențiază concluziile generale și rezultatele obținute în urma realizării cercetării întreprinse. Capitolul se încheie cu limitele cercetării și recomandările educaționale privind direcțiile viitoare de dezvoltare a cercetării precum și menționarea beneficiarilor și a principalelor modalități de valorificare a rezultatelor obținute.

III.1. Concluzii generale ale cercetării științifice

Această cercetare oferă repere pentru înțelegerea tinerilor și a așteptărilor lor de la educație, creând cadrul necesar pentru proiectarea unor programe educaționale adaptate realității lor. Pe baza răspunsurilor oferite în chestionar și a rezultatelor prezentate anterior, au putut fi formulate următoarele concluzii și recomandări.

Mediul de proveniență și dezvoltare socială

Pentru început, s-a identificat faptul că majoritatea adolescenților provin din familii nucleare, în care părinții sunt căsătoriți, locuind împreună cu bunicii și frații sau surorile. Conform datelor prelucrate în acest studiu, majoritatea respondenților locuiesc în mediul urban și studiază la o școală de stat, la profil real. Am constatat că cea mai mare parte a timpului și-o petrec la școală și acasă, aspect care evidențiază o conectare profundă cu mediul social și personal. Rar petrec timp în comunitate/spațiul social sau în natură. Alte medii în care respondenții petrec foarte puțin timp sunt la meditații, la bibliotecă, într-un loc de muncă sau într-un ONG. Aceste informații ne oferă date relevante asupra mediului de creștere și dezvoltare a respondenților, a contextelor de învățare cu care sunt familiarizați, dar și oportunitățile nevalorificate până la momentul actual, care ar merita explorate în viitor.

Perspectiva asupra mediului ideal de învățare

Se remarcă o orientare preponderentă către un model educațional integrat: peste jumătate dintre respondenți consideră că mediul optim de formare reprezintă o combinație între cadrul formal (școlar), cel nonformal (ghidat de specialiști) și experiențele cotidiene informale (ghidate de familie și apropiați). Totuși, la nivelul perspectivelor de viitor, aspirația dominantă rămâne continuarea studiilor universitare, completată de dorința de explorare a lumii prin călătorii și urmată de inserția pe piața muncii sau prin antreprenoriat. În mediul profesional, preferința pentru lucrul cu oamenii primează, completată de o deschidere către un echilibru între diferite medii de lucru, în care sunt integrate și tehnologia, animalele și natura.

Aspirații și nevoi de formare pe termen scurt, mediu și lung

Pe termen scurt și mediu, respondenții sunt orientați spre învățarea practică, doresc să aibă abilitatea de a face lucruri concrete, să fie activi, să realizeze lucruri variate cu propriile mâini. Această constatare încurajează actorii educaționali să adopte învățarea experiențială în practicile curente de

învățare pentru a întâmpina și această nevoie. Menționăm că adolescenții sunt interesați de aprofundarea limbilor străine de circulație internațională (spaniolă, engleză) și doresc să învețe limbi ca japoneza, chineza, coreeana, ebraica sau limbile nordice pentru studiu, călătorii și voluntariat în țări străine.

Pe termen lung, adolescenții aspiră să-și continue studiile la o universitate, să călătorească, să se angajeze și să facă voluntariat. Pentru momentul prezent, nu sunt atrași de opțiunea de a fi liber-profesioniști sau investitori. Cel mai mult își doresc să călătorească și să cunoască culturi și civilizații noi din care să învețe și să se dezvolte personal, social și profesional, oportunitate care merită luată în considerare de agenții educaționali. Ulterior, își doresc să se întoarcă în țară și să-și deschidă o afacere personală prin care să-și monetizeze propriile interese personale, dar să ajute și comunitatea din care fac parte. Mai mult decât să aibă o afacere care să genereze profit, adolescenții își doresc să-și ajute aproapele prin proiecte de impact social, precum și deschiderea sau susținerea unor ONG-uri, spitale, organizații care să ajute oameni din zone sau medii defavorizate. Tot pe termen lung, respondenții își doresc să ajute la dezvoltarea unei lumi mai bune, adică să contribuie la rezolvarea unor probleme care amenință bunăstarea socială și a planetei.

Competențe prioritare de dezvoltat

Pentru a-și atinge idealurile, tinerii sunt interesați să-și dezvolte un set complet de competențe specifice secolului XXI, în frunte cu inteligența emoțională, luarea deciziilor, creativitatea, comunicarea, productivitatea, inițiativa și gândirea critică. De asemenea, sănătatea propriului corp și a minții reprezintă o prioritate pentru adolescenți, ceea ce ne arată că există un interes ridicat spre dezvoltarea unor obiceiuri benefice pentru corp și minte.

Rolul decisiv al agenților educaționali

Prin complexitatea intereselor exprimate, tinerii demonstrează o deschidere uimitoare spre auto-dezvoltare. Adolescenții doresc să învețe inginerie, matematică, informatică, să lucreze în cercetare și să găsească leacuri pentru boli și alte probleme care afectează bunăstarea colectivă. Faptul că doresc să aprofundeze psihologia vârstelor, să-și dezvolte inteligența emoțională, să fie, la rândul lor, psihologi, medici, consilieri denotă o necesitate a mediului educațional, a mediului de afaceri și a agenților liber-profesioniști care oferă traininguri, consultanță și orientare profesională de a conlucra pentru o dezvoltare armonioasă a acestor tineri.

Având dezvoltate competențele secolului al XXI-lea, adolescenții ar putea avea capacitatea de a rezolva probleme complexe care țin de sănătatea fizică și mentală, de consumul resurselor, de protejarea mediului și a animalelor, de efectele produse de diferite industrii și modalitățile prin care pot fi îmbunătățite procesele industriale din companii.

Se poate concluziona că această generație de adolescenți, dacă va fi susținută suficient de specialiștii care au competența și acreditarea de a facilita spații de învățare, mentoring, coaching și consiliere experiențială, ar putea reprezenta o bază pentru dezvoltarea unei societăți mai bune care trăiește o bunăstare palpabilă.

Prin urmare, demersul validează convingerea că învățarea experiențială este o necesitate pedagogică și o soluție optimă pentru dezvoltarea generațiilor actuale. Prin implicarea activă a agenților de schimbare și îmbunătățirea continuă a ofertei de produse și servicii cu adevărat relevante pentru tinerii din ziua de astăzi, se poate trece de la schimbări mici, la schimbări considerabile spre beneficiul adolescenților.

III.2. Diseminarea rezultatelor cercetării pedagogice întreprins

Rezultatele acestei cercetări pot fi utile unei game largi de agenți educaționali și sociali, oferindu-le informații esențiale despre tendințele și nevoile actuale ale tinerilor, necesare în elaborarea unor produse, servicii și programe bazate pe învățarea experiențială:

- ☐ agenți din instituțiile de învățământ care au participat și s-au implicat în studiul online realizat;
- ☐ agenți din comunitățile de învățare naționale și internaționale (unități de învățământ, organizații nonguvernamentale, companii și asociații);
- ☐ formatori și personal didactic preocupat de introducerea acestor idei în cadrul programelor pe care le proiectează și le derulează și în activitățile de învățare pe care le coordonează;
- ☐ agenți din infrastructuri conectate la realitatea generațiilor de astăzi (rețele de socializare, site-uri dedicate, formatori de cursuri, ateliere și evenimente culturale și educaționale);
- ☐ autorități, specialiști din institute de cercetare și dezvoltare, din organizații bazate pe cunoaștere;
- ☐ experți din domenii variate ale mediului de afaceri;
- ☐ părinți și membri ai familiei;
- ☐ organizații orientate spre dezvoltarea personalului prin parcurgerea unor programe interne de instruire și de antrenare a competențelor;
- ☐ organizații orientate spre cunoaștere, consultanți independenți și firme specializate în dezvoltarea sistemelor de educație.

În ceea ce privește extinderea rezultatelor acestui studiu, având în vedere necesitățile de formare identificate, o primă recomandare practică vizează implementarea unor strategii concrete de dezvoltare a adolescenților, adaptabile mediilor de învățare formal, nonformal și informal. În acest sens, prezentăm în continuare câteva modalități prin care agenții educaționali pot integra învățarea experiențială în aceste contexte.

În mediul formal, ideile menționate anterior în răspunsurile respondenților pot fi integrate în orele de dirigentie, în discipline opționale stabilite la decizia școlii în programul „Școala altfel”, în cadrul proiectelor, a temelor pentru acasă, inclusiv în excursii și activități desfășurate în colaborare cu alte organizații partenere. Mai mult, competențele secolului al XXI-lea pot fi antrenate la fiecare oră, indiferent de materie, prin adoptarea practicilor învățării experiențiale.

În mediul nonformal, formatorii acreditați și specialiștii în educație pot organiza ateliere de dezvoltare, tabere, excursii, cursuri, module de învățare practică în format fizic sau online care să integreze competențele secolului al XXI-lea și prin care tinerii să poată beneficia de instruire pe diferite teme de interes, pornind de la cele menționate în acest studiu.

De asemenea, mediul educațional și mediul de afaceri pot crea colaborări prin organizarea unor sesiuni de informare direct la clasă, cursuri și seminare interactive oferite de reprezentanții organismelor cu expertiză în domeniu, vizite și stagii de practică în companiile partenere cu unitățile de învățământ, proiecte derulate la sediul companiilor partenere, dar și prin burse oferite celor mai promițători elevi din programele de practică. În felul acesta, teoria studiată s-ar putea transforma mai facil și durabil în competențe și abilități spre beneficiul tuturor părților implicate: adolescenți, mediul educațional și mediul de afaceri.

Mediul de afaceri se poate implica în dezvoltarea adolescenților prin propriile inițiative de învățare cum ar fi programe de practică internă, începând cu vârsta de 16 ani, și prin participarea la târgurile de carieră și de orientare în carieră. La acestea se pot adăuga cursuri, articole, ghiduri practice care pot fi diseminate în mediul online prin intermediul cărora tinerii să descopere domenii diferite de activitate și modalități de dezvoltare a competențelor necesare domeniului, precum și posibile trasee de educație și carieră. Având în vedere popularitatea crescută a mediului online în rândul adolescenților, se pot crea și livra o varietate de instrumente de învățare către toți adolescenții interesați,

iar mediul de afaceri de stat și privat poate crea o punte de comunicare cu acești tineri încă înainte de a-și alege facultatea sau de a se angaja.

În funcție de rezultatele obținute din aceste inițiative, se pot crea noi colaborări în care să fie integrate și alte organisme de la nivel administrativ, dar și ONG-uri, pentru ca, împreună, să se dezvolte proiecte sociale menite să susțină nevoile comunității prin contribuția tinerilor. În acest fel, dorința adolescenților de a se implica în acțiuni sociale care să rezolve probleme și să contribuie la bunăstarea celorlalți ar fi mai des întâmpinată.

O altă recomandare pentru mediul de afaceri vine din analiza răspunsurilor primite la ultima întrebarea din studiu conform căreia autonomia și independența pe care tinerii și-o doresc presupun o tendință a generației actuale de a nu mai fi atrași de locuri de muncă tradiționale. Adolescenții de astăzi vor dori să aibă libertatea de a lucra, de a călători și chiar de a-și desfășura activitatea profesională din locuri în care călătoresc, ceea ce înseamnă că un loc de muncă, cu prezența zilnică obligatorie la sediul companiei, va deveni o opțiune mai puțin atractivă în lipsa unor strategii de retenție adaptate tinerilor angajați. Vorbim, în acest caz, de o oportunitate de dezvoltare pentru mediul de afaceri și mediul educațional. Unele dintre meseriile actuale se regăsesc puțin sau lipsesc din lista meseriilor alese de tineri de unde putem deduce că meseriile pe care acești tineri le vor căuta vor fi diferite comparativ cu ceea ce piața muncii oferă în prezent. Prin urmare, dorința de schimbare a tinerilor trebuie să fie preîntâmpinată de infrastructura și de stabilitatea mediului educațional și al mediului de afaceri.

Nu în ultimul rând, **în mediul informal**, în care am putut observa că adolescenții își petrec o mare parte a timpului, membrii familiei pot completa educația adolescenților prin discuții deschise privind aspectele relevante pentru ei legate de viață, carieră, relații sociale, gestionarea unei gospodării, analiza și rezolvarea practică a problemelor zilnice. Exemplele „cum să schimb o roată, cum să gătesc, cum să repar ceva, cum să construiesc ceva” sunt activități care se pot derula oricând în familie și, mai mult decât atât, sunt benefice atât pentru dezvoltarea relației dintre adolescenți și părinți, cât și pentru dezvoltarea socială și emoțională a adolescenților. Mai mult, inițierea acestor activități de către părinți ar genera un avantaj major pentru creșterea încrederii și a stimei de sine a adolescenților. Mai mult, tinerii ar simți că învață și sunt integrați în activitățile gospodărești ale casei și au rolurile lor în familie pe care le pot gestiona cu succes înainte de a deveni majori și a părăsi casa părintească. Aceste activități i-ar responsabiliza și i-ar pregăti pentru viața de student, de adult și cea de viitor angajat.

Așadar, fiecare agent de schimbare își are propriul rol și propriile instrumente de care se poate folosi în dezvoltarea adolescenților din ziua de astăzi. Mai mult decât atât, considerăm că opțiunea de a ne baza doar pe un singur mediu – formal, nonformal sau informal – de învățare în dezvoltarea tinerilor este inefficientă.

Cu toate acestea, până la crearea unei strategii coerente care să pună în legătură acești agenți și să urmărească un fir logic privind dezvoltarea tinerilor, este necesar să ne dezvoltăm abilitatea de a întreba și de a afla care sunt nevoile lor ori de câte ori ni se oferă ocazia. Recomandarea este ca fiecare familie, școală, diriginte, formator și angajator să inițieze cu recurență activități prin care să identifice care sunt nevoile și așteptările grupurilor țintă înainte de a elabora și implementa ateliere, cursuri, programe și proiecte de anvergură care implică costuri, timp și resurse substanțiale. Înainte de a investi, este important să dezvoltăm obiceiul de a crea o conexiune și de a ne calibra așteptările reciproce. Și poate, începând cu această generație și alături de această generație, putem să construim împreună o strategie care să fie adaptată generațiilor viitoare.

Este necesar să luăm în considerare că viitorul acestor tineri este plin de oportunități și posibilități noi cu care generațiile anterioare nu s-au întâlnit și pe care nu le pot anticipa. De asemenea,

problemele cu care ne confruntăm astăzi sunt la fel de complexe și provocatoare, prin urmare, vor necesita abordări neconvenționale și competențe transferabile menite să găsească soluții practice și de impact la nivel global. Programele de dezvoltare bazate pe învățarea experiențială trebuie să aibă abilitatea de a se adapta oricărui beneficiar, indiferent de complexitatea și de nevoile sale. Iar un program care nu reușește să facă acest lucru va avea nevoie de îmbunătățiri continue.

III.3. Limite ale cercetării, recomandări educaționale și noi direcții de cercetare

Rezultatele prezentate în această lucrare oferă o perspectivă valoroasă asupra nevoilor educaționale ale adolescenților. Cu toate acestea, au existat limite metodologice de care trebuie ținut cont în interpretarea rezultatelor.

Ca primă limită metodologică, rezultatele obținute nu pot fi generalizate pentru toți adolescenții de la nivel național, oferind o perspectivă orientativă pe specificul eșantionului analizat. Deși numărul ridicat de respondenți proveniți din șase județe și capitală, conferă relevanță demersului, procesul de colectare a fost îngreunat de reticența manifestată de unele unități de învățământ și de o anumită rezistență a adolescenților de a răspunde la chestionar, factori care au limitat posibilitatea obținerii unui volum și mai mare de date. Din aceste motive, eșantionul nu este pe deplin comparabil cu populația națională de adolescenți – cifrată la aproximativ 1,06 milioane de persoane cu vârsta cuprinsă între 14 și 19 ani, conform statisticilor oficiale ale Institutului Național de Statistică (2026) – în ceea ce privește structura pe categorii de vârstă, gen, mediul de viață și profilurile de învățământ. Dacă pe categorii de vârstă și mediu de viață datele pot prezenta convergențe cu cele ale populației de adolescenți din România, structura pe genuri a eșantionului nostru este dezechilibrată în favoarea genului feminin, fapt ce impune prudență în generalizarea rezultatelor. Același lucru este valabil pentru situația legată de profilurile de învățământ. Așadar, o oportunitate de dezvoltare a cercetărilor din viitor, constă în depășirea acestor bariere instituționale, incluzând un număr mai mare de județe și instituții educaționale, pentru a asigura un eșantion reprezentativ la nivel național.

În al doilea rând, o altă limită derivă din administrarea chestionarului de cercetare în mediul online, aspect care poate induce un grad de subiectivism, superficialitate sau poate conduce la răspunsuri dezirabile social sau simplificate. Întrucât datele se bazează pe auto-raportare, există riscul să fi colectat răspunsuri nuanțate, atât timp cât respondenții ar fi devenit conștienți de obiectivele cercetării și și-ar fi propus să ofere răspunsuri care să corespundă așteptărilor cercetătorului sau normelor considerate social agreeate. De asemenea, lipsa unor metode calitative complementare de validare externă, cum ar fi focus grupurile sau interviurile, limitează înțelegerea profundă a motivațiilor care stau la baza opțiunilor alese de tinerii implicați în cercetare. Pentru a contracara acest efect în viitor și a obține mai multe date calitative, se recomandă includerea părinților și cadrelor didactice în cercetare, sau schimbarea designului cercetării, cu includerea unor scale pentru dezirabilitate în instrumentele de măsurare utilizate, ori utilizarea unui grup de control sau realizarea de interviuri și focus grupuri. Nu în ultimul rând, se poate construi un instrument longitudinal care să reevalueze același eșantion la un interval de câțiva ani pentru a urmări evoluția așteptărilor și preferințelor inițiale, precum și factorii determinanți ai eventualelor modificări.

În ceea ce privește noile direcții de cercetare, pentru a aprofunda studiul asupra impactului mediului, ar fi interesant de cercetat dacă există o legătură între nevoile de educație ale adolescenților și nivelul de dezvoltare socio-economică a județului sau a regiunii în care au crescut. Un alt subiect care ar putea fi aprofundat este legat de diferențele de nevoi educaționale între adolescenții care

studiază în școli de stat și cei din școli private, din diferite județe ale României, aspect neaprofundat în cadrul acestei cercetări din lipsa respondenților din instituții educaționale private, dar și pentru că nu a reprezentat un obiectiv specific al cercetării. O altă temă poate fi dezvoltată pornind de la datele conform cărora, la 14 ani procentajul celor care nu știau ce își doresc de la viață era de 0%, iar la 19 ani procentajul era cel mai ridicat, comparativ cu celelalte vârste, respectiv 13%. Studiile viitoare ar putea să adreseze necesitatea studierii nevoilor educaționale și preferințelor adolescenților de 18–19 ani în funcție de profilul de studiu, de mediul de creștere și dezvoltare și de genul acestora. Mai mult, studiul ar merita extins, astfel încât să includă cadre didactice și părinți pentru a observa în ce măsură aceștia sunt conștienți de nevoile educaționale, aspirațiile și preferințele adolescenților pe care îi educă sau îi cresc.

Ne propunem ca în cercetările viitoare să extindem studiul, astfel încât să contribuim la ameliorarea metodologiei, să aprofundăm gradul de complexitate a datelor colectate și să rafinăm direcțiile de cercetare. De asemenea, deși fiabilitatea instrumentului a fost susținută prin analiza literaturii de specialitate, validitatea de conținut și validarea prin expertiză, o direcție de îmbunătățire metodologică pentru viitoarele cercetări vizează evaluarea fidelității instrumentului, prin calcularea coeficientului Cronbach α , indicator ce va consolida rigoarea și validitatea analizei.

În pofida limitelor inerente, prin demersul derulat, studiul de față generează noi ipoteze referitoare la cerințele educaționale ale adolescenților din România, constituind o temă de interes, cu implicații directe în îmbunătățirea instrumentelor și practicilor specifice învățării experiențiale.

Rezultatele studiului pot fi folosite ca premise pentru noi cercetări sau studii și implementarea unor programe bazate pe învățarea experiențială. Deși datele au un caracter exploratoriu, oferă agenților schimbării informații relevante privind mediul de proveniență, modalitățile de învățare, nevoile, așteptările și convingerile adolescenților, ceea ce poate contribui la dezvoltarea unor programe, proiecte, produse și servicii particulare acestor nevoi în prezent și în viitor.

Rezultatele acestei cercetări confirmă disponibilitatea adolescenților de a colabora cu diferiți actori educaționali (reprezentanți ai organizațiilor non-profit, specialiști din mediul de afaceri, personal didactic, familie) pentru propria dezvoltare personală și socială.

Ne dorim, așadar, ca prezentul demers investigativ să servească drept catalizator pentru viitoare cercetări și să încurajeze agenții educaționali din diferite medii să colaboreze, pentru a îmbunătăți accesul adolescenților la oportunități bazate pe învățarea experiențială pentru creșterea nivelului de dezvoltare personală și socială a acestora.

Bibliografie

- Bocoș, M.-D., Neacșu, M.-G., & Răduț-Taciu, R. (2025). *Fundamentele pedagogiei – dimensiuni teoretice, aplicative și instrumentale*. Presa Universitară Clujeană.
- Chiș, O., & Hopârtean-Negoiță, O.-E. (2024). Educația pentru viitor: Dezvoltarea competențelor secolului XXI și a creativității adolescenților în a patra revoluție industrială. În *Creativitate și inovație în educație 2024: Lucrările celei de-a 11-a Conferințe Naționale* (pp. 358–366). Presa Universitară Clujeană.
- Chiș, V. (2005). *De la pedagogia pentru cunoștințe la pedagogia pentru competențe*. Casa Cărții de Știință.
- Chiș, V. (2005). *Pedagogia contemporană. Pedagogia pentru competențe*. Casa Cărții de Știință.
- Chiș, V. (2014). *Fundamentele pedagogiei, repere tematice pentru studenți și profesori*. Eikon.
- Consiliul Uniunii Europene. (2018). *Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții*. EUR-Lex. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=LT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=LT)
- Experience Based Learning Systems. (f.a.). *About Experience Based Learning Systems (EBLS), Inc.* <https://learningfromexperience.com/about/>
- Forumul Economic Mondial. (2015). *New vision for education – Unlocking the potential of technology*. <https://widgets.weforum.org/nve-2015/chapter1.html>
- Forumul Economic Mondial. (2016a). *New vision for education: Fostering social and emotional learning through technology*. <https://www.weforum.org/reports/new-vision-for-education-fostering-social-and-emotional-learning-through-technology>
- Forumul Economic Mondial. (2016b). *What are the 21st-century skills every student needs?* <https://www.weforum.org/agenda/2016/03/21st-century-skills-future-jobs-students/>
- Forumul Economic Mondial. (2016c). *The future of jobs, employment, skills and workforce strategy for the Fourth Industrial Revolution*. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs.pdf
- Forumul Economic Mondial. (2020a). *The future of jobs report 2020*. <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2020/in-full/infographics-e4e69e4de7>
- Forumul Economic Mondial. (2020b). *The future of jobs report 2020*. https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf
- Gherguț, A. (2007). *Management general și strategic în educație: Ghid practic*. Polirom.
- Glava, C. (2006). *Modelarea didactică a unor medii virtuale de învățare și contribuția ei la formarea competențelor didactice* [Teză de doctorat, Universitatea Babeș-Bolyai].
- Gray, A. (2016, 19 ianuarie). *The 10 skills you need to thrive in the Fourth Industrial Revolution*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-10-skills-you-need-to-thrive-in-the-fourth-industrial-revolution/>
- Horea, S. (2017). *Cursul de redescoperire a educației și dezvoltării*. Actions for Change.
- Institutul Național de Statistică. (2026). *Populația după domiciliu la 1 ianuarie 2026* (Comunicat de presă nr. 81). https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/popdom1ian2026r.pdf
- Jezard, A. (2018, 26 iunie). *The 3 key skill sets for the workers of 2030*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2018/06/the-3-skill-sets-workers-need-to-develop-between-now-and-2030/>
- Kolb, A. (2020). *This is experiential learning* [Video]. Experience Based Learning Systems. <https://learningfromexperience.com/themes/this-is-experiential-learning-video/>

- Kolb, D.A. (1984a). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Pearson FT Press.
- Kolb, D.A. (1984b). *Învățarea experiențială: Experiența ca sursă de învățare și dezvoltare* (Vol. 1). Prentice-Hall.
- Kolb, D.A., & Fry, R. (1975). Spre o teorie aplicată a învățării experiențiale. În C. Cooper (Ed.), *Studii ale procesului de grup* (pp. 33–57). Wiley.
- Martin, L.R., & Osberg, S. (2007). Social entrepreneurship: The case for definition. *Stanford Social Innovation Review*. https://ssir.org/articles/entry/social_entrepreneurship_the_case_for_definition
- McClelland, D.C. (1973). Testing for competence rather than for intelligence. *American Psychologist*, 28(1), 1–14.
- Negoită, O.E. (2018). *Chestionar pentru adolescenți (grup țintă: 14–19 ani)* [Formular online]. Google Forms. https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSecOXFrI2ceKS_NFr0x11Za2Ai0IXSOzfI75U3FQKyZ1kZ3g/viewform
- Negoită, O.E., & Chiș, V. (2019). The importance of experiential learning in the development of the XXIst century skills on teenagers. *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Psychologia-Paedagogia*, 64(2), 127–147. <https://doi.org/10.24193/subbpsyped.2019.2.07>
- Negoită, O.E., & Chiș, V. (2021). The developmental needs and aspirations of teenagers, premises for the implementation of programs based on experiential learning. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 13(1Sup1), 137–161. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.1Sup1/389>
- Negoită, O.E. (2023). *Proiectarea și implementarea de programe educaționale, bazate pe învățare experiențială, pentru dezvoltarea personală și socială a adolescenților* [Teză de doctorat, Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației]
- Răduț-Taciu, R. (2003). *Managementul educațional: Suporturi pentru formarea viitoarelor cadre didactice*. Casa Cărții de Știință.
- Răduț-Taciu, R. (2004). *Pedagogia jocului – de la teorie la aplicații*. Casa Cărții de Știință.
- Răduț-Taciu, R., & Aștilean, M. (2011). *Managementul resurselor umane în învățământul preșcolar*. Casa Cărții de Știință.
- Răduț-Taciu, R., Bocoș, M.D., & Chiș, O. (2015). *Tratat de management educațional pentru învățământul primar și preșcolar*. Editura Paralela 45.
- Schwab, K. (2015). *The Global Competitiveness Report 2015–2016*. World Economic Forum. http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/Global_Competitiveness_Report_2015-2016.pdf
- Schwab, K. (2016, 14 ianuarie). *The Fourth Industrial Revolution: What it means, how to respond*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond/>
- Soffel, J. (2016, 10 martie). *What are the 21st-century skills every student needs?* World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2016/03/21st-century-skills-future-jobs-students/>
- Tasaka, H. (2020, 21 octombrie). *These 6 skills cannot be replicated by artificial intelligence*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2020/10/these-6-skills-cannot-be-replicated-by-artificial-intelligence>
- Whiting, K. (2020, 21 octombrie). *These are the top 10 job skills of tomorrow – and how long it takes to learn them*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2020/10/top-10-work-skills-of-tomorrow-how-long-it-takes-to-learn-them/>
- Winthrop, R., Barton, A., & McGivney, E. (2018). *Leapfrogging inequality: Remaking education to help young people thrive*. Brookings Institution Press. <https://www.brookings.edu/book/leapfrogging-inequality-2/>

Anexă

Chestionar din mediul online, pentru adolescenți (grup țintă: 14–19 ani)

Sursa: <https://forms.gle/ZbP4K9ygvEsDXJ2u7>

Negoită, O.E., (2018)

Consimțământ informat

Dragă adolescent,

În primul rând, îți mulțumesc că ai dat curs acestei invitații de a afla împreună care îți sunt nevoile de formare și dezvoltare și ce așteptări ai tu de la educație.

Înainte de a începe, menționez că această cercetare științifică se desfășoară în cadrul Departamentului de Științe ale Educației, de la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației din Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca. Cercetarea este inițiată de către doctoranda Oana-Elena Negoită, sub coordonarea prof. univ. dr. Vasile Chiș și are ca obiectiv identificarea nevoilor de educație ale adolescenților pentru proiectarea și implementarea unor programe educaționale în vederea dezvoltării personale și sociale.

Cercetarea nu are ca scop clasificarea participanților după anumite criterii.

Cercetarea constă în completarea acestui chestionar online.

Este important ca pe parcursul chestionarului să răspunzi cât se poate de sincer la întrebări, acestea neavând variante de răspunsuri corecte sau greșite.

Te asigurăm de confidențialitatea participării și a informațiilor oferite, cercetarea fiind în conformitate cu normele etice ale Universității „Babeș-Bolyai”. Datele tale vor fi utilizate în scop de cercetare. Ulterior, rezultatele cercetării vor fi valorificate prin elaborarea de materiale și programe pentru dezvoltarea adolescenților.

Pentru orice nelămurire legată de această cercetare, în timpul sau după finalizarea acesteia, poți contacta echipa de cercetare prin e-mail la adresa: oana_elena_negoita@yahoo.com.

Prin bifarea căsuței „Sunt de acord” declari că ai luat la cunoștință informațiile din acest formular și că ești de acord cu participarea la această cercetare.

Îți mulțumesc anticipat și îți doresc succes în tot ce îți propui!

Oana

☐ Sunt de acord

Hai să exersăm!

Pentru răspunsurile cu care ești de acord și care te reprezintă cel mai bine, te rog să alegi una din variantele afișate în partea dreaptă. Dacă nu știi ce să răspunzi, este în regulă, poți bifa varianta „nu știu”.

Care din următoarele variante de răspuns te caracterizează?	În foarte mare măsură	În mare măsură	Nici în mare, nici în mică măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură	Nu știu
Iarna este cel mai frumos anotimp.						
Îmi place să merg în excursii.						

Super! Să trecem la acțiune!

Primele întrebări se referă la mediul tău actual de creștere, studiu, dezvoltare și cel în care ți-ai dori să ajungi în viitor.

1. Cum arată mediul în care trăiești și crești acum?)

1.1. Unde locuiești în prezent?

- ☐ Sat/ comună
☐ Oraș
☐ Altceva

în județul: _____

1.2. Care este statutul civil al părinților tăi?

- ☐ Căsătoriți
☐ Necăsătoriți
☐ Divorțați
☐ Momentan locuiesc alături de un părinte
☐ Altceva

1.3. Care este tipul de familie în care trăiești?

- ☐ Nucleară: eu și părinții
☐ Nucleară: eu, părinții, frații și surorile
☐ Extinsă: eu, părinții și bunicii
☐ Locuiesc cu bunicii, iar părinții lucrează în afara țării
☐ Altceva

2. Cum arată mediul în care înveți și te dezvolti acum?)

2.1. Unde studiezi?

- ☐ La o școală de stat
☐ La o școală privată
☐ Acasă, în regim homeschooling
☐ Nu știu
☐ Altă opțiune

2.2. La ce profil înveți?

- ☐ Real
☐ Uman
☐ Vocațional
☐ Sunt în gimnaziu
☐ Nu știu
☐ Altceva

2.3. Unde îți petreci cea mai mare parte a timpului?

- ☐ La școală
- ☐ Acasă
- ☐ La meditații
- ☐ La bibliotecă
- ☐ În ONG-uri
- ☐ La locul de muncă
- ☐ În comunitate/spațiul social
- ☐ În aer liber/ natură
- ☐ Altceva

3. Cum arată mediul în care îți dorești să ajungi ?

La următoarele trei întrebări poți alege toate variantele cu care ești de acord.

3.1. Care este, pentru tine, mediul ideal de învățare și dezvoltare?

- ☐ În școală (de la grădiniță la universitate) sub coordonarea formatorilor și profesorilor.
- ☐ În afara școlii (ONG-uri, tabere, excursii, ateliere practice și jocuri) alături de un trainer, specialist în educație.
- ☐ Peste tot (oricând, oriunde, alături de oricine) prin experiențele mele continue din viața de zi cu zi.
- ☐ O combinație între primele trei variante.
- ☐ Nu știu
- ☐ Altceva

3.2. Unde te vezi în viitor?

- ☐ Absolvind liceul
- ☐ Continuându-mi studiile la universitate
- ☐ Angajându-mă
- ☐ Făcând voluntariat
- ☐ Călătorind și explorând lumea
- ☐ Devenind liber profesionist
- ☐ Devenind proprietar de afacere
- ☐ Devenind investitor
- ☐ Nu știu
- ☐ Altceva

3.3. Ca adult, în ce mediu ai prefera să lucrezi?

- ☐ Cu oameni
- ☐ Cu animale
- ☐ Cu oameni, animale și plante
- ☐ Cu mașinării, utilaje, dispozitive
- ☐ În interior (instituție, organizație)
- ☐ În aer liber/ natură
- ☐ Aș prefera un echilibru între variantele de mai sus
- ☐ Nu contează atât timp cât mi-aș aduce contribuția în societate
- ☐ Altceva

Bravo! Să continuăm!

Următoarea întrebare se referă la metodele prin care simți că ai învățat cel mai mult până acum și cele pe care ți-ai dori să le testezi pentru a învăța și a te dezvolta mai mult.

4. În ce măsură consideri că metodele de mai jos te ajută să înveți și să te dezvolți?

Pentru fiecare metodă din stânga, alege varianta care ți se potrivește, din dreapta.

Metode	În foarte mare măsură	În mare măsură	Nici în mare, nici în mică măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură	Nu știu
Studiul individual						
Proiectele individuale						
Proiectele în grup						
Ateliere de lucru în echipă						
Jocurile în echipă						
Dezbaterile pe diferite teme						
Rezolvarea de probleme în echipă						
Schimbările culturale						
Vizitele la muzeu						
Expedițiile în natură						
Călătoriile în locuri noi						
Taberele						
Hobby-urile împărtășite						
Discuțiile libere cu prietenii						
Discuțiile libere cu membrii familiei						
Discuțiile libere cu adulți din domenii care te atrag						
Vizitele în companii						
Practica în companii						
Voluntariatul în ONG-uri						
Angajarea în companii						
Altceva						

Grozav! Urmează competențele.

Întrebarea de mai jos își propune să te ajute să afli care din următoarele competențe personale și sociale te atrag și ai fi curios/a să le dezvolți.

5. Dacă ai putea să alegi, ce ți-ar plăcea să dezvolți la tine?

Pentru fiecare competență din stânga, alege varianta care ți se potrivește, din dreapta.

Competențe	În foarte mare măsură	În mare măsură	Nici în mare, nici în mică măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură	Nu știu
Gândirea critică (rezolvarea problemelor)						
Creativitatea (să gândesc în afara tiparelor)						
Lucrul în echipă (colaborarea cu ceilalți)						
Comunicarea (scrisă și orală, discursul public și ascultarea activă)						
Flexibilitatea (adaptarea la nou, neprevăzut)						
Leadershipul (să motivez o echipă să ne atingem obiectivele comune)						
Inițiativa (să acționez din dorința mea)						
Productivitatea (să planific, să-mi organizez timpul, să verific, finalizez)						
Luarea deciziilor						
Negocierea						
Abilități media (IT, internet)						
Antreprenoriat						
Sănătatea propriului corp și a minții						
Inteligența emoțională (să îmi recunosc și gestionez emoțiile)						
Responsabilitatea socială						
Responsabilitatea față de mediul înconjurător						

Nevoi în plus?

6. Ce simți că ai nevoie acum?

Poți alege toate variantele cu care ești de acord.

- ☐ Siguranță și protecție.
- ☐ Afecțiune, iubire, relații foarte bune cu familia, să fac parte dintr-un grup de prieteni.
- ☐ Recunoaștere, respect și apreciere din partea celorlalți, să am încredere în mine.
- ☐ Să înțeleg lumea înconjurătoare, să mă cunosc pe mine.
- ☐ Frumusețe, ordine, curățenie, echilibru în mediul înconjurător și la propria persoană.
- ☐ Împlinire, fericire, sens, găsirea și explorarea potențialului propriu.
- ☐ Să îi susțin și ajut pe alții în dezvoltarea lor, să contribui la reușita celor din jur.
- ☐ Nici una
- ☐ Nu știu
- ☐ Altceva

Ultima etapă

La următoarele două întrebări, te rog să răspunzi cât se poate de sincer. Partea minunată este că nu există răspunsuri corecte sau greșite. Însă prin părerea ta, mă poți ajuta să înțeleg mai bine nevoile tale și așteptările pe care le ai de la educație.

7. Ce ți-ar plăcea să înveți dacă ai putea alege?

8. Ce ți-ai dori cel mai mult să faci în viață, dacă ai avea timp, energie, bani, încredere în tine și susținerea familiei?)

Care este vârsta ta?

- ☐ 14 ani
- ☐ 15 ani
- ☐ 16 ani
- ☐ 17 ani
- ☐ 18 ani
- ☐ 19 ani
- ☐ Alta

Care este genul tău?

- ☐ Feminin
- ☐ Masculin

Bravo! Ai terminat!

Dacă aceste întrebări te-au ajutat sau ți-au plăcut, ești liber să trimiți chestionarul și prietenilor tăi. Iar dacă vrei să ținem legătura, te invit pe pagina Grow Up for Life (<https://www.facebook.com/growup4life/>).

Îți mulțumesc că ești alături de mine.

Cu drag, Oana!

ISBN 978-606-37-2894-5